

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 03-13-394/23
R: 013-05; 04-05/23

IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2022. godine
Javnog preduzeća „KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH

Brčko, juli 2023. godine

SADRŽAJ

I	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	3
2	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	4
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	6
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
	REZIME DATIH PREPORUKA.....	7
	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	10
	NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	22
1.	UVOD	22
2.	OPŠTI DIO	22
3.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	23
4.	OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE	23
5.	NALAZI I PREPORUKE.....	30
5.1.	Rukovodstvo i sistem internih kontrola	30
5.2.	Usklađenost sa zakonskim propisima	31
5.3.	Planiranje i izvještavanje	32
6.	PREZENTACIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	34
6.1.	Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine	34
6.1.1	Stalna sredstva	34
6.1.2	Tekuća sredstva	36
6.1.3	Kapital	40
6.1.4	Dugoročna rezervisanja	40
6.1.5	Dugoročne obaveze.....	41
6.1.6	Kratkoročne obaveze	41
6.1.7	Ostala pasivna vremenska razgraničenja	44
6.1.8	Vanbilansna evidencija	44
6.2	Bilans uspjeha za period 01.01.-31.12.2022. godine.....	45
6.2.1	Prihodi	45
6.2.2	Rashodi	46
6.3.	Izveštaj o tokovima gotovine za period 01.01. - 31.12.2022. godine	50
7	JAVNE NABAVKE	50
8	POPIS SREDSTAVA	51
9.	KOMENTAR.....	52

MENADŽMENTU Javnog preduzeća „KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH

n/r direktora

I NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1 MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Bilansa stanja, Bilansa uspjeha, Izvještaja o promjenama u kapitalu i Izvještaja o novčanim tokovima) Javnog preduzeća „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH (u daljnjem tekstu: Preduzeće), na dan 31. decembra 2022. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Preduzeća je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Ova odgovornost podrazumijeva: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare i greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 18/18 i 15/22) i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava¹. Međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizionih

¹ Odluka o objavi Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI), „Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 9/23). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), Međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjene opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje i funkciju sistema internih kontrola. Vjerujemo da su pribavljeni reviziono dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

Preduzeće nije na dan bilansiranja u dovoljnoj mjeri izvršilo procjenu naplativosti potraživanja. Potraživanja od kupaca iskazani u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2022. godine, precijenjeni su za iznos spornih-nenaplativih potraživanja kao i rezultat poslovanja u istom iznosu, što nije u skladu odredbama Pravilnika o računovodstvenim politikama u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH. (Detaljnije u tački 6.1.2.)

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte navedene u prethodnim tačkama, finansijski izvještaji, po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno, stanje imovine, kapitala i obaveza na dan 31. decembra 2022. godine, rezultat poslovanja Javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

2 MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Preduzeća, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Preduzeće rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja rukovodstvo Preduzeća je također odgovorno da obezbijedi da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjenski, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih Finansijskim planom Preduzeća za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 18/18 i 15/22) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Shodno etičkim zahtjevima koji su relevantni za ovu reviziju, nezavisni smo i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim

aspektima u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Preduzeća, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

1. U revidiranom periodu je ostvareno 33.089 prekovremenih sati, te je po tom osnovu obračunata uvećana osnovna plata u iznosu od 257.031,55 KM. Preduzeće, nije, u cilju racionalizacije troškova, koristilo mogućnost preraspodjele radnog vremena, predviđene odredbama 54 Zakona o radu Brčko distrikta BiH niti je preduzelo adekvatne mjere u cilju zaustavljanja trenda rasta prekovremenih sati (Detaljnije u tački 6.2.2.).
2. Tokom 2022. godine Preduzeće je donijelo najmanje 50 odluka o uvećanju plata za 154 zaposlenika, bez navođenja adekvatnih razloga za uvećane osnovice neto plate, propisanih Pravilnikom o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH. Također, Pravilnikom nije precizno definisana procedura i mjerljivi kriteriji obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plate (Detaljnije u tački 6.2.2.).
3. Preduzeće je tokom 2022. godine zaključivalo ugovore o djelu i ugovore o obavljanju povremenih i privremenih poslova i za te namjene je ukupno isplaćeno 438.823,24 KM. Zaključeni ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova su, sa najmanje 2 lica, trajali duže od 90 dana, što nije u skladu s odredbama člana 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH (Detaljnije u tački 6.2.2.).
4. Preduzeće nije provodilo sve mjere predviđene Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja JP “Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH (Detaljnije u tački 6.1.2.).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za efekte navedene u prethodnim tačkama, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Preduzeća za 2022. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Zamjenik glavnog revizora
dr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured-Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH provodi reviziju finansijskih izvještaja i u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju:

- Zakon o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o preduzećima Brčko distrikta BiH,
- Zakon o javnim nabavkama u BiH,
- Zakon o upravljanju otpadom,
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o radu Brčko distrikta BiH,
- Zakon o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH,
- Zakon o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH,
- Zakon o porezu na dodatu vrijednost,
- Statut javnog preduzeća „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o radu u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o javnoj nabavci roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH,
- Pravilnik o organizaciji i sprovođenju popisa imovine i obaveza i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH,
- Odluka o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ broj 01-02-150/17 od 07.06.2017. godine,
- Odluka o ulaganju nekretnina i pokretnih stvari Brčko distrikta BiH u JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikt BiH,
- Odluka o obavljanju djelatnosti od opšteg interesa,
- Međunarodni računovodstveni standardi i
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

REZIME DATIH PREPORUKA

U toku izvršenja revizije finansijskih izvještaja Preduzeća za 2022. godinu, konstatovali smo postojanje određenih propusta i nepravilnosti u poslovanju i finansijskom izvještavanju. U cilju otklanjanja uočenih propusta i nepravilnosti, dajemo sljedeće preporuke:

Tabela 1. Preporuke koje se odnose na finansijske izvještaje za 2022. godinu

Redni broj	Tačka izvještaja	Preporuka
1.	6.1.1.	Potrebno je vršiti obračun amortizacije za sva sredstva koja se nalaze u stanju koje je neophodno da sredstvo funkcioniše, u skladu sa MRS 16.
2.	6.1.2.	Potrebno je vršiti procjenu naplativosti svih potraživanja te u skladu sa procjenom izvršiti priznavanje rashoda po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvenim politikama u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH.
3.	6.1.4.	Potrebno je, da Preduzeće, na godišnjem nivou vrši procjenu i rezervisanje iznosa po započetim sudskim procesima.
4.	6.1.5.	Potrebno je udio u vidu uloga i stvari iznad 100.000,00 KM unijeti na osnovu procjene istih od strane ovlaštenog revizora, u skladu s odredbama Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH.
5.	6.1.6.	Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, izvršiti usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.
6.	6.1.6.	Potrebno je obračun i prijavljivanje PDV-a vršiti na sve oporezive iznose naknada u skladu s odredbama Zakona o porezu na dodatu vrijednost u dijelu porezne osnovice.
7.	6.1.8.	Potrebno je, u saradnji sa Vladom Brčko distrikta BiH, u glavnoj knjizi vanbilansnih evidencija izvršiti isknjižavanje tuđih sredstava kojima Preduzeće ne upravlja, niti ih koristi te uskladiti vrijednosti tuđih sredstava, u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH u cilju osiguranja dodatnih informacija o korištenju tuđe imovine.
8.	6.3.	Potrebno je prilikom sastavljanja izvještaja o tokovima gotovine pridržavati se odredbi Međunarodnog računovodstvenog standarda 7 Izvještaj o tokovima gotovine u dijelu objavljivanja odliva gotovine.

Tabela 2. Preporuke koje se odnose na usklađenost za 2022. godinu

Redni broj	Tačka izvještaja	Preporuka
1.	4.	Potrebno je da Preduzeće dostavi Akcioni plan za postupanje po preporukama po revizorskom izvještaju, u roku koji je regulisan odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

2.	4.	Potrebno je da revidirani subjekt, preduzme aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvještajima.
3.	5.1.	Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Preduzeća.
4.	5.2.	Potrebno je blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki i prilikom provođenja u potpunosti se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama vezanih za tenderske dokumentacije, na način da se obezbijedi pravedna i aktivna konkurencija s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.
5.	5.2.	Potrebno je obezbijediti uslove za provođenje obavezne revizije svih finansijskih izvještaja Preduzeća od strane preduzeća ovlaštenih za reviziju, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.
6.	6.1.1.	Potrebno je, u saradnji sa Vladom Brčko distrikta BiH, intenzivirati aktivnosti na dobijanju dozvola za upravljanje otpadom i puštanja u rad mobilne spalionice za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom.
7.	6.1.1.	Potrebno je definisati proceduru upravljanja i kontrole finansijskim sredstvima Preduzeća u cilju smanjenja rizika nelikvidnosti i gubitka finansijskih sredstava.
8.	6.1.1.	Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja, prije nego što potraživanja postanu sporna.
9.	6.1.1.	Potrebno je analizirati rast spornih potraživanja za usluge odvoza smeća, isporučene vode i električne energije u prethodnim periodima, te preduzeti adekvatne mjere u cilju zaustavljanja negativnog trenda.
10.	6.1.6.	Potrebno je intenzivirati aktivnosti na otklanjanju problema uvezivanja staža licima za koje je Preduzeće uplatilo doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, u cilju omogućavanja korištenja pripadajućih zakonskih prava po osnovu uplaćenog osiguranja.
11.	6.1.6.	Potrebno je planirati i pokrenuti aktivnosti za popunu upražnjenih radnih mjesta putem javnog konkursa u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja upražnjenih radnih mjesta.
12.	6.1.6.	Potrebno je pridržavati se odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH u dijelu prestanka radnog odnosa za radnike koji ispunjavaju uslove za sticanje prava na penziju u skladu sa propisima o penzijsko invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine.
13.	6.1.6.	Potrebno je primjenjivati odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH u dijelu prestanka radnog odnosa radnicima, koji ispunjavaju uslove za sticanje prava na penziju, čiji prestanak angažmana ne bi ugrozio obavljanje delegiranih aktivnosti Preduzeća.
14.	6.1.6.	Potrebno je analizirati opravdanost i definisati proceduru produžavanja radnog odnosa za lica koja ispunjavaju uslove za sticanje prava na penziju u skladu sa propisima o penzijsko invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine.

15.	6.1.6.	Potrebno je da Preduzeće, prilikom isplate mjesečnih naknada, vrši istovremeno i isplatu pripadajućih poreza u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH u dijelu plaćanja poreza.
16.	6.2.2.	Potrebno je odluke o uvećanju osnovice neto plate donositi u skladu sa odredbama Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH, u dijelu razloga, perioda i iznosa za uvećanje osnovice neto plate.
17.	6.2.2.	Potrebno je, podzakonskim aktima preciznije propisati proceduru i mjerljive kriterije obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plate, u cilju objektivne ocjene posebnog angažmana zaposlenika.
18.	6.2.2.	Potrebno je vršiti preraspodjelu radnog vremena u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u cilju racionalnijeg korištenja sredstava.
19.	6.2.2.	Potrebno je ispitati i analizirati uzroke porasta ostvarenih prekovremenih sati te preduzeti adekvatne mjere na zaustavljanju navedenog trenda.
20.	6.2.2.	Potrebno je angažovanje lica radi obavljanja privremenih i povremenih poslova vršiti u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu perioda angažovanja lica.
21.	6.2.2.	Potrebno je izraditi novu organizaciju Preduzeća i program prijevremenog penzionisanja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ od 07.06.2017. godine.
22.	6.2.2.	Potrebno je da se Preduzeće prilikom upravljanja javnim finansijskim sredstvima i javnom imovinom pridržava principa ekonomičnosti i efikasnosti.
23.	7.	Potrebno je analizirati izvršenje godišnjeg i uzroke izmjena plana javnih nabavki u cilju preciznijeg i pouzdanijeg planiranja javnih nabavki u budućem periodu.
24.	7.	Potrebno je izvršiti usklađivanje Pravilnika o postupku nabavke robe, usluga i radova u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u dijelu rokova donošenja i objave planova nabavki, prethodne provjere tržišta, iznosa vrijednosti direktnog sporazuma i usluga iz Aneksa II.
25.	8.	Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, potraživanja i obaveze u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH, u dijelu popisa garancija.
26.	8.	Potrebno je izvještaj o izvršenom popisu sačiniti i dostaviti u roku koji je propisan odredbama Pravilnika o organizaciji i sprovođenju popisa imovine i obaveza i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Tabela 3. Bilans stanja na dan 31.12. 2022. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA		AOP	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (neto)
				Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2		3	4	5	6	7
	AKTIVA						
	A. STALNA IMOVINA I DUGOROČNI PLASMANI (002+008+015+020+021+030+033)		001	26.493.318	17.067.071	9.426.247	9.296.515
01	I Nematerijalna sredstva (003 do 007)		002	2.872.298	2.412.445	459.853	669.698
011	2.	Koncesije, patenti i druga prava	004	334.645	305.061	29.584	26.164
013, 014	4.	Ostala nematerijalna sredstva	006	2.537.653	2.107.384	430.269	635.554
015 i 017	5.	Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				7.980
02	II Nekretnine, postrojenja i oprema (009 do 013)		008	23.616.317	14.654.626	8.961.691	8.622.114
020	1.	Zemljišta	009				
021	2.	Građevinski objekti	010	5.767.055	2.690.605	3.076.450	3.309.354
022 do 024	3.	Postrojenja i oprema	011	17.069.457	11.964.021	5.105.436	4.228.335
025, 027	4.	Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	013	779.805		779.805	1.084.425
03	III Investicijske nekretnine		014				
04	IV Biološka sredstva (016 do 019)		015				
05	V Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva		020	4.703		4.703	4.703
06	VI Dugoročni finansijski plasmani (022 do 029)		021				
064	1.	Dugoročni krediti dati u zemlji	025				
064	2.	Dugoročni krediti dati u inostranstvu	026				

068	3.	Ostali dugoročni finansijski plasmani	029				
07	VII Druga dugoročna potraživanja (031+032)		030				
08	VIII Dugoročna razgraničenja		033				
090	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		034				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (036+043)		035	21.608.114	5.071.534	16.536.580	15.763.104
10 do 15	I Zalihe i sredstva namijenjena prodaji (037 do 042)		036	4.683.399	1.904.863	2.778.536	2.194.459
10	1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	037	4.683.399	1.904.863	2.778.536	2.194.459
14	5.	Stalna sred. namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje	041				
15	6.	Dati avansi	042				
	II.	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani(044+047+053+061+062)	043	16.924.715	3.166.671	13.758.044	13.568.645
20	1.	Gotovinski ekvivalenti i gotovina (045+046)	044	3.098.032		3.098.032	1.929.577
20 bez 207	a)	Gotovina	045	3.098.032		3.098.032	1.929.577
207	b)	Gotovinski ekvivalenti	046				
21, 22, 23	2.	Kratkoročna potraživanja (048 do 052)	047	13.826.683	3.166.671	10.660.012	11.598.190
211	b.	Kupci u zemlji	049	12.986.998	3.166.671	9.820.327	10.773.253
22	g.	Potraživanja iz specifičnih poslova	051				
23	d.	Druga kratkoročna potraživanja	052	839.685		839.685	824.937
24	3.	Kratkoročni finansijski plasmani (054 do 060)	053				
240	a)	Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	054				
241	b)	Kratkoročni krediti dati u zemlji	055				
248	e)	Ostali kratkoročni plasmani	060				

27	4.	Potraživanja za PDV	061				
28 bez 288	5.	Aktivna vremenska razgraničenja	062				40.878
288	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		063				
290	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA		064				
	POSLOVNA AKTIVA (001+ 034+035+063+064)		065	48.101.432	22.138.605	25.962.827	25.059.619
88	Vanbilansna aktiva		066	137.937.567		137.937.567	137.937.567
	Ukupno aktiva (065+066)		067	186.038.999	22.138.605	163.900.394	162.997.186

Grupa konta, konto	P O Z I C I J A		AOP	IZNOS tekuće godine	IZNOS prethodne godine
1	2		3	4	5
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102-109+110+111+114+115-116+117-122-127)		101	15.071.414	14.686.141
30	I. Osnovni kapital (103 do 108)		102	5.977.268	5.977.268
305	5	Državni kapital	107	5.977.268	5.977.268
309	6	Ostali osnovni kapital	108		
31	II. Upisani neuplaćeni kapital		109		
320	III. Emisiona premija		110		
	IV. Rezerve (112+113)		111	3.249.310	1.880.315
321	1	Zakonske rezerve	112	3.249.310	1.880.315
322	2	Statutarne rezerve	113		
dio 33	V. Revalorizacione rezerve		114		

dio 33	VI. Nerealizovani dobiti	115		
dio 33	VII. Nerealizovani gubici	116		
34	VIII. Neraspoređena dobit (118 do 121)	117	5.844.836	6.828.558
340	1 Neraspoređena dobit ranijih godina	118	5.459.563	5.459.563
341	2 Neraspoređena dobit izvještajne godine	119	385.273	1.368.995
35	IX. Gubitak do visine kapitala (123 do 126)	122		
350	1 Gubitak ranijih godina	123		
351	2 Gubitak izvještajne godine	124		
360	X Otkupljene vlastite dionice i udjeli	127		
dio 40	B) DUGOROČNA REZERVISANJA (129+130)	128	564.943	871.268
dio 40	1 Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike	129	151.852	162.558
dio 40	2 Dugoročna razgraničenja	130	413.091	708.710
	C) DUGOROČNE OBAVEZE (132 do 138)	131	593.471	
410	1 Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	132	593.471	
415, 416	5 Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	136		
408	D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	139		
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (141+149+155+156+160+161+162+163)	140	7.230.826	7.140.054
42	I. Kratkoročne finansijske obaveze (142 do 148)	141		756.567
422	1 Kratkoročni krediti i uzeti u zemlji	144		500.000
424, 425	3 Kratkoročne dio dugoročnih obaveza	146		255.262
429	4 Ostale kratkoročne finansijske obaveze	148		1.305
43	II. Obaveze iz poslovanja (150 do 154)	149	6.184.601	5.424.790
430	1 Primljeni avansi, depoziti i kaucije	150	743.859	744.593
431	2 Dobavljači - povezana pravna lica	151		
432	3 Dobavljači u zemlji	152	5.444.098	4.677.557

433	4	Dobavljači u inostranstvu	153	(3.356)	2.640
439	5	Ostale obaveze iz poslovanja	154		
44		III. Obaveze iz specifičnih poslova	155		
45		IV. Obaveze po osnovu plata, naknada I ostalih primanja zaposlenih (157 do 159)	156	926.506	846.621
450 do 452		1.Obaveze po osnovu plata i naknada plata	157	906.710	822.650
453 do 455		2. Obaveze po osnovu naknada plata koje se refundiraju	158	19.776	23.971
456 do 458		3.Obaveze za ostala primanja zaposlenih	159	20	
46		V. Druge obaveze	160	9.090	7.093
47		VI. Obaveze za PDV	161	110.629	104.274
48 osim		VII. Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	162		709
481		VIII. Obaveze za porez na dobit	163		
49 osim		E) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	164	2.502.173	2.362.156
49 osim		G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	165		
		POSLOVNA PASIVA (101+128+131+139+140+164+165)	166	25.962.827	25.059.619
890 do		Vanbilansna pasiva	167	137.937.567	137.937.567
		Ukupna pasiva (166+167)	168	163.900.394	162.997.186

Tabela 4. Bilans uspjeha na dan 31.12.2022. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP	I Z N O S	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A) POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
	I POSLOVNI PRIHODI (202+206+210+211-212+213)	201	48.499.679	46.148.904
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	202		
61	2. Prihodi od prodaje učinaka (207 do 209)	206	48.483.804	46.133.539
610	a) Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	207		
611	b) Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	208	48.483.804	46.133.539
612	c) Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu	209		
62	3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	210		
650 do 659	4. Ostali poslovni prihodi	213	15.875	15.365
	II POSLOVNI RASHODI (215+216+217+220+221+224+225+226-227+228)	214	48.039.304	44.922.452
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodate robe	215	30.923.067	29.781.741
510 do 519	2. Materijalni troškovi	216	2.572.059	2.185.070
52	3. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (218+219)	217	11.261.302	10.057.594
520 i 521	a) Troškovi bruto plata i bruto naknada plata	218	10.116.143	8.837.125
522 do 529	b) Ostali lični rashodi	219	1.145.159	1.220.469
530 do 539	4. Troškovi proizvodnih usluga	220	1.031.661	753.558
54	5. Troškovi amortizacije i rezervisanja (222+223)	221	1.750.244	1.565.347
540 do 542	a) Amortizacija	222	1.750.244	1.565.347
543 do 549	b) Troškovi rezervisanja	223		
55 osim 555 i 556	6. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	224	348.625	435.190
555	7. Troškovi poreza	225	151.086	142.512
556	8. Troškovi doprinosa	226	1.260	1.440
poveć. 11 i 12 ili 595	9. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	227		
smanj. 11 i 12 ili 596	10. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	228		

	B. Poslovni dobitak (201-214)	229	460.375	1.226.452
	C. Poslovni gubitak (214-201)	230		
	D. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI			
66	I Finansijski prihodi (232 do 237)	231	392.687	255.912
660	1. Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	232		
661	2. Prihodi od kamata	233	391.797	230.260
662	3. Pozitivne kursne razlike	234		
663	4. Prihodi od efekata valutne klauzule	235		18.140
669	6. Ostali finansijski prihodi	237	890	7.512
56	II Finansijski rashodi (239 do 243)	238	20.141	58.150
561	2. Rashodi kamata	240	20.141	58.150
562	3. Negativne kursne razlike	241		
564	5. Ostali finansijski rashodi	243		
	E. Dobit redovne aktivnosti (229+231-238)	244	832.921	1.424.214
	F. Gubitak redovne aktivnosti (230+238-231)	245		
	G. OSTALI PRIHODI I RASHODI			
67	I Ostali prihodi (247 do 256)	246	623.196	1.070.854
670	1. Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	247		
671	2. Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	248		
672	3. Dobici od prodaje bioloških sredstava	249		
674	4. Dobici od prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	251		
675	5. Dobici od prodaje materijala	252		
676	6. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	253		
677	7. Naplaćena otpisana potraživanja	254	239.636	275.471
679	9. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorištenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	256	383.560	795.383
57	II Ostali rashodi (258 do 267)	257	1.070.844	1.126.073
570	1. Gubici od prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	258	8.670	
571	2. Gubici od prodaje i rashod. investicijskih nekretnina	259		
574	4. Gubici od prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	262		
575	5. Gubici od prodaje materijala	263		
576	6. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	264		2.333
577	7. Rashodi iz osnova zaštite od rizika	265		
578	8. Rashodi po osnovu ispravke vrijed. i otpisa potraživanja	266	379.629	244.939
579	9. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	267	682.545	878.801

	H. Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (246-257)	268		
	I. Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (257-246)	269	447.648	55.219
	I PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (271 do 279)			
68	J. Prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine			
68	I. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (271 do 279)	270		
680	1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava	271		
685	5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha	276		
686	6. Prihodi od usklađivanja vrij. kratk. finansijskih plasmana	277		
687	7. Prihodi od usklađivanja vrij. kapitala	278		
688 i 689	8. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	279		
58	II Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (281 do 288)	280		
580	1. Umanjenje vrijednosti nematerijalnih ulaganja	281		
581	2. Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	282		
585	6. Umanjenje vrijednosti zaliha	286		
	K. Dobitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (270-280)	289		
	L. Gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (280-270)	290		
690 i 691	LJ. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	291		
590 i 591	M. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	292		
	N. DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA			
	1. Dobitak prije oporezivanja (244+268+289+291-292)	293	385.273	1.368.995
	2. Gubitak prije oporezivanja (245+269+290+292-291)	294		
	NJ. TEKUĆI ODLOŽENI POREZ NA DOBIT			
721	1. Porezni rashodi perioda	295		
dio 722	2. Odloženi porezni rashodi perioda	296		
dio 723	3. Odloženi porezni prihodi perioda	297		
	O. NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA			

	1. Neto dobitak tekuće godine (293+294-295-296+297)	298	385.273	1.368.995
	2. Neto gubitak tekuće godine (294-293+295+296-297)	299		
723	P. MEĐUDIVIDENDE I DRUGI VIDOVI RASPODJELE DOBITKA U TOKU PERIODA	300		
	R. OSTALI DOBICI I GUBICI PERIODA			
	Đ. OSTALI DOBICI ILI GUBICI U PERIODU	314		
	S. POREZ NA DOBIT KOJI SE ODNOSI NA OSTALE DOBITKE ILI GUBITKE	315		
	Š. NETO REZULTAT PO OSNOVU OSTALIH DOBITAKA ILI GUBITAKA U PERIODU (314+315)	316		
	T. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU			
	I. Ukupan neto dobitak u obračunskom periodu (298-299±316)	317	385.273	1.368.995
	I. Ukupan neto gubitak u obračunskom period (299-298±316)	318		
	Neto dobit/gubitak koji pripada većinskim vlasnicima	319	385.273	1.368.995
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu časova rada	323		
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	324	454	455

Tabela 5. Izvještaj o tokovima gotovine u periodu od 01.01. do 31.12.2022.

R. br.	OPIS	Oznaka za AOP	I Z N O S	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	4	5	6
A.	TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I.	Prilivi gotovine iz poslovne aktivnosti (302 do 404)	301	56.784.092	53.696.944
1.	Prilivi od kupaca i primljeni avansi	302	55.772.161	52.670.099
2.	Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	303	849.675	819.060
3.	Ostali prilivi od poslovne aktivnosti	304	162.256	207.785
II.	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (306 do 310)	305	54.959.231	52.342.039
1.	Odliv iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	306	41.341.366	39.616.673
2.	Odliv iz osnova plata, naknada plata i drugih primanja zaposlenih	307	10.885.058	9.947.917
3.	Odliv po osnovu plaćenih kamata	308	20.141	57.914
4.	Odliv po osnovu poreza i drugih dažbina	309	2.281.924	2.376.771
5.	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	310	430.742	342.764
III.	Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (301-305)	311	1.824.861	1.354.905
IV.	Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (305-301)	312		
B.	TOKOVI GOTOVINE IZ INVESTICIONIH AKTIVNOSTI			
I.	Priliv gotovine iz investicionih aktivnosti (314 do 319)	313	100.162	92.220
1.	Priliv po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	314		
2.	Priliv po osnovu prodaje dionica i udjela	315		
3.	Priliv po osnovu prodaje stalnih sredstava	316		
4.	Priliv po osnovu kamata	317	100.162	92.220
5.	Priliv po osnovu dividend i učešća u dobiti	318		
6.	Priliv po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	319		
II.	Odliv gotovine iz investicionih aktivnosti (321 do 324)	320		
1.	Odliv po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	321		
2.	Odliv po osnovu kupovine dionica i udjela	322		
3.	Odliv po osnovu kupovine stalnih sredstava	323		
4.	Odliv po osnovu ostalih dugoročnih finan. plasmana	324		
III.	Neto prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti (313-320)	325	100.162	92.220
IV.	Neto odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti (320-313)	326		

C	TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
I.	Priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (328 do 331)	327	10.698.695	4.122.357
1.	Priliv po osnovu povećanja osnovnog kapitala	328		
2.	Priliv po osnovu dugoročnih kredita	329		
3.	Priliv po osnovu kratkoročnih kredita	330	10.700.000	3.750.000
4.	Priliv po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	331	(1.305)	372.357
II.	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (333 do 338)	332	11.455.263	5.862.474
1.	Odliv po osnovu otkupa vlastitih dionica i udjela	333		
2.	Odliv po osnovu dugoročnih kredita	334	255.263	362.474
3.	Odliv po osnovu kratkoročnih kredita	335	11.200.000	5.500.000
4.	Odliv po osnovu finansijskog lizinga	336		
5.	Odliv po osnovu isplaćenih dividendi	337		
6.	Odliv po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	338		
III.	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (327-332)	339		
IV.	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (332-327)	340	756.568	1.740.117
D.	UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (301+313+327)	341	67.582.949	57.911.521
E.	UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (305+320+332)	342	66.414.494	58.204.513
F.	NETO PRILIVI GOTOVINE (341-342)	343	1.168.455	
G.	NETO ODLIVI GOTOVINE (342-341)	344		292.992
H.	Gotovina na početku izvještajnog perioda	345	1.929.577	2.222.569
I.	Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	346		
J.	Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	347		
K.	Gotovina na kraju izvještajnog perioda (345+343-344+346-347)	348	3.098.032	1.929.577

Tabela 6. Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2022. godine

Red broj	Vrsta promjene u kapitalu	Oznaka za AOP	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						Manjin ski interes	Ukupni kapital (8+9)
			Dionički kapital i udjeli u društvu sa ogr. odg.	Revaloriz rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobiti/gubici po snovu finans. novine raspol.	Ostale rezerve (zakonske i statut. rezerve)	Akumulirana nerasp. dobit /nepokriveni gubitak	Ukupno (3+4+5+6+7)		
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Stanje na dan 31.12.2020.	901	2.000			700.000	6.639.878	7.341.878		7.341.878
2.	Efekti promjena u	902								
3.	Efekti ispravka grešaka	903								
4.	Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2021. god	904	2.000			700.000	6.639.878	7.341.878		7.341.878
5.	Efekti revalorizacije mater. i	905								
8.	Neto dobit/gubitak perioda iskazana u bilanci uspieha	907								
9.	Neto dobitak/gubitak perioda priznati direktno u kapital	908					1.368.995	1.368.995		1.368.995
10.	Objavljene dividende i dr. obl. rasp. dob. i pok. gub.	909				1.180.315	(1.180.315)			
11.	Emis. dion. kapit. i dr. oblici pov. ili smanj. osn. kap.	911	5.975.268					5.975.268		5.975.268
12.	Stanje na dan 31.12.2021.	912	5.977.268			1.880.315	6.828.558	14.686.141		14.686.141
13.	Efekti promjena u	913								
14.	Efekti ispravka grešaka	914								
15.	Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2022. godine	915	5.977.268			1.880.315	6.828.558	14.686.141		14.686.141
19.	Neto dobiti/gubici perioda koji su iskaz u bil. uspi	919					385.273	385.273		385.273
20.	Neto dobit/gubitak perioda priznati direktno u kapitalu	920					1.368.995	(1.368.995)		
23.	Stanje na dan 31.12.2022.	923	5.977.268			3.249.310	5.844.836	15.071.414		15.071.414

NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA JAVNO PREDUZEĆE „KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH

1. UVOD

Revizija finansijskih izvještaja Preduzeća je obavljena na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima i na osnovu godišnjeg Plana revizije. Revizija je obavljena na osnovu adekvatnih revizorskih metoda i primjenljivih revizorskih standarda.

2. OPŠTI DIO

Javno preduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH osnovano je kao preduzeće s ograničenom odgovornošću za distribuciju i prodaju električne energije, sakupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode, prikupljanje i obradu otpadnih voda, prikupljanje i obradu ostalog otpada, kao i druge djelatnosti koje služe registriranim djelatnostima, a koje su sukladno sa važećom klasifikacijom djelatnosti u Brčko distriktu BiH, utvrđene Statutom Preduzeća.

Preduzeće je pravno lice, osnovano prema Zakonu o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 22/18 - prečišćeni tekst, 5/20 i 10/22) odlukom Skupštine Brčko distrikta BiH o osnivanju Preduzeća broj 0-02-022-81/07 od 26.06.2007. godine, ispravkom odluke broj: 0-02-022-81/07-1 od 17.07 2007. godine i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju broj 01-02-111/08 od 12.06.2008. godine, 01-02-24/16 i 01-02-25/16 od 14.12.2016. godine, 01-02-250/17 od 25.10.2017. godine, 01-02-397/18 od 29.05.2018. godine i 01-02-580/21 od 28.01.2021. godine.

Preduzeće je, na osnovu Zakona o registraciji poslovnih subjekata Brčko distrikta BiH („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 15/05) registrovano kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH dana 28.12.2007. godine pod brojem 096-0-Reg-07-000889.

Naziv Preduzeća glasi: Javno preduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Skraćeni naziv firme je JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Sjedište Preduzeća je u Brčkom, ulica Studentska broj 13.

Osnivač Preduzeća je Brčko distrikt BiH sa osnivačkim kapitalom u iznosu u iznosu od 5.977.268,16 KM, što predstavlja 100% kapitala.

Preduzeće je ekonomska i poslovna cjelina, a organizovano je u četiri radne jedinice:

- RJ Elektrodistribucija,
- RJ Vodovod i kanalizacija,
- RJ Čistoća i
- RJ Administracija.

Upravni odbor preduzeća je 06.06.2019. godine izabrao i imenovao direktora Preduzeća na period od četiri godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta Preduzeća predviđeno je 489 zaposlenih, dok je na dan 31.12.2022. godine broj zaposlenih bio 445.

3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Preduzeća za 2022. godinu, izvršene finansijske transakcije iskazane u tim izvještajima, te usklađenost finansijskog poslovanja sa zakonskim propisima.

Cilj revizije je da se na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procjenu da li rukovodstvo Preduzeća primjenjuje zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene u okviru datih ovlaštenja. Također je izvršena ocjena finansijskog upravljanja, ocjena sistema internih kontrola u pogledu zaštite imovine i otkrivanja i sprečavanja značajno pogrešnih prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Obim revizije utvrđen je internim planskim dokumentima revizije. Sistemom uzorkovanja smo ispitali značajne procese vezane za planiranje, upravljanje i rukovođenje poslovnim aktivnostima, imovinu i kapital, potraživanja i obaveze, prihode i rashode, kao i značajnije procedure javnih nabavki.

Obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja koja smo ocijenili bitnim, a koja su vezana za finansijsko izvještavanje. Svi iznosi u finansijskim izvještajima iskazani su u KM.

4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Na osnovu preporuka iz Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2021. godinu Preduzeća, broj 01-02-03–13-275/22 dostavljenog 05.06.2022. godine, Preduzeće je 18.07.2022. godine usvojilo i poslalo Akcioni plan za postupanje po preporukama Kancelarije za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH za 2021. godinu.

Revizijom smo utvrdili da Preduzeće Kancelariji nije dostavilo Akcioni plan u roku od 30 dana, od dana prijema konačnog izvještaja o obavljenoj reviziji, što nije u skladu s odredbama člana 17 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je da Preduzeće dostavi Akcioni plan za postupanje po preporukama po revizorskom izvještaju, u roku koji je regulisan odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

U sklopu revizije finansijskih izvještaja Preduzeća za 2022. godinu izvršili smo provjeru implementacije preporuka izvještaja o reviziji za 2021. godinu u skladu s Akcionim planom Javnog preduzeća „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH za realizaciju preporuka o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2021. godine Kancelarije za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH. Osvrtom na preporuke date u izvještajima o obavljenim revizijama za prethodne godine, te na osnovu uvida u preduzete aktivnosti, u narednoj tabeli (Tabela 7) dat je osvrt na realizaciju prethodno datih preporuka.

Tabela 7. Pregled realizacije preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2021. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2021. godinu	Status
1.	Potrebno je, u cilju realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata Preduzeća, izvršiti svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost, u zavisnosti šta je niže, u skladu sa odredbama MRS 2-Zalihe	Preduzeće je izvršilo vanredni popis zaliha i otpisalo neupotrebljive zalihe, ali nije izvršilo svođenje svih zaliha na neto prodajnu vrijednost.	djelimično provedena
2.	Potrebno je preispitati stanje iskazanih unaprijed naplaćenih avansa za usluge, te izvršiti zatvaranje adekvatnih potraživanja po istom osnovu.	Nisu izvršena zatvaranja svih avansa i potraživanja.	nije provedena
3.	Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, izvršiti usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.	Usaglašene obaveza sa većinom dobavljača prije sastavljanja finansijskih izvještaja.	djelimično provedena
4.	Potrebno je izvještaj o obavljenom popisu dostavljati nadležnom licu u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.	Izvještaj o obavljenom popisu nije dostavljen nadležnom licu u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine.	nije provedena
5.	Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, potraživanja i obaveze u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.	Popisom nisu obuhvaćene cjelokupna imovina, potraživanja i obaveze u dijelu nepopisivanja garancija.	nije provedena
6.	Potrebno je, u saradnji sa Vladom Brčko distrikta BiH, u glavnoj knjizi vanbilansnih evidencija izvršiti isknjižavanje tuđih sredstava kojima Preduzeće ne upravlja, niti ih koristi, u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH u cilju osiguranja dodatnih informacija o korištenju tuđe imovine.	Nije izvršeno isknjižavanje u glavnoj knjizi vanbilansnih evidencija tuđih sredstava kojima Preduzeće ne upravlja, niti ih koristi.	nije provedena
7.	Potrebno je da Preduzeće dostavi Akcioni plan za postupanje po preporukama po revizorskom izvještaju, u roku koji je regulisan odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.	Nije dostavljen Akcioni plan za postupanje po preporukama po revizorskom izvještaju, u propisanom roku.	nije provedena
8.	Potrebno je da Preduzeće preduzme aktivnosti na implementaciji preporuka datih u izvještajima o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja.	Preduzeće je implementiralo, potpuno ili djelimično, 18 preporuka iz prethodne godine.	djelimično provedena

9.	Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Preduzeća.	Uspostavljeni sistem internih kontrola je djelimično eliminisao navedene slabosti iz prethodne godine.	djelimično provedena
10.	Potrebno je prilikom planiranja i izvještavanja planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda obezbijediti njihovu sučeljavanje po djelatnostima Preduzeća u cilju njihove lakše razumljivosti od strane korisnika, ranog otkrivanja negativnih pojava i potencijalnih negativnih trendova u pojedinim područjima i blagovremenog preduzimanja mjera za obezbjeđenje samoodrživog poslovanja svih radnih jedinica Preduzeća.	Nije obezbijeđeno sučeljavanje po djelatnostima prilikom planiranja i izvještavanja planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda Preduzeća.	nije provedena
11.	Potrebno je, u saradnji sa Vladom Brčko distrikta BiH, intenzivirati aktivnosti na dobijanju dozvola za upravljanje otpadom i puštanja u rad mobilne spalionice za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom.	Nisu intenzivirane aktivnosti niti je dobijena dozvola za upravljanje otpadom i puštanja u rad mobilne spalionice za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa	nije provedena
12.	Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja, prije nego što potraživanja postanu sporna.	Kod većine kupaca preduzete su sve propisane mjere u cilju naplate potraživanja, prije nego što potraživanja postanu sporna.	djelimično provedena
13.	Potrebno je analizirati rast spornih potraživanja za isporučenu vodu u prethodnim periodima, te preduzeti adekvatne mjere u cilju zaustavljanja negativnog trenda.	Prisutan rast spornih potraživanja za isporučenu vodu u odnosu na prethodni period.	nije provedena
14.	Potrebno je da Preduzeće prilikom isplate mjesečnih neto plata i naknada vrši istovremeno i isplatu pripadajućih poreza i doprinosa, u skladu sa važećim propisima.	Prilikom isplate mjesečnih neto plata vrši istovremeno i isplatu pripadajućih poreza i doprinosa što nije slučaj kod isplate dijela naknada.	djelimično provedena
15.	Potrebno je pokrenuti aktivnosti na otklanjanju problema uvezivanja staža licima za koje je Preduzeće uplatilo doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, u cilju omogućavanja korištenja pripadajućih zakonskih prava po osnovu uplaćenog osiguranja.	Nije otklonjen problem uvezivanja staža licima za koje je Preduzeće uplatilo doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje	nije provedena

16.	Potrebno je planirati i pokrenuti aktivnosti za popunu upražnjenih radnih mjesta putem javnog konkursa u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja upražnjenih radnih mjesta.	Nisu planirane niti pokrenute aktivnosti za popunu svih upražnjenih radnih mjesta putem javnog konkursa.	nije provedena
17.	Potrebno je imenovanje komisije za zapošljavanje vršiti u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu sastava komisije.	Komisija za zapošljavanje imenovana u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu sastava komisije.	provedena
18.	Potrebno je podatke o svim imenovanim licima dostavljati Pododjeljenju za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH u roku od 5 dana od dana imenovanja u skladu sa odredbama Odluke o Registru zaposlenih i Registru imenovanih lica u organima javne uprave, institucijama, javnim preduzećima, ustanovama, zavodima i fondovima Brčko distrikta BiH.	Podaci o svim imenovanim licima dostavljani Pododjeljenju za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH.	provedena
19.	Potrebno je nastaviti aktivnosti na daljem smanjenju gubitaka električne energije i vode u cilju postizanja planiranog procenta gubitka.	Smanjeni gubici električne energije, a gubici vode povećani.	djelimično provedena
20.	Potrebno je usvojiti novu organizaciju Preduzeća i program prijevremenog penzionisanja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ od 07.06.2017. godine.	Nije usvojena nova organizacija Preduzeća i program prijevremenog penzionisanja radnika.	nije provedena
21.	Potrebno je pridržavati se odredbi sklopljenih ugovora o javnom nabavkama, u dijelu poštivanja ugovorenih rokova.	Preduzeće se pridržavalo odredbi sklopljenih ugovora o javnom nabavkama.	provedena
22.	Potrebno je da se Preduzeće dosljedno pridržava odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu ograničenja trajanja prekovremenog rada, odnosno dobivanja pismene saglasnosti radnika.	Preduzeće je dobijalo pismene saglasnosti radnika za prekovremeni rad dok je kod trajanje prekovremenog rada bilo prekoračenja.	djelimično provedena
23.	Potrebno je vršiti preraspodjelu radnog vremena u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u cilju racionalnijeg korištenja sredstava.	Nije vršena preraspodjela radnog vremena u cilju racionalnijeg korištenja sredstava.	nije provedena
24.	Potrebno je vršiti unos svih propisanih podataka u obrasce Zahtjeva za obračun plate za mjesec (ZP-obrazac), u cilju omogućavanja utvrđivanja ukupnog broja ostvarenih sati, te tačnog obračuna plata zaposlenika.	Uneseni su svi propisani podaci u obrasce Zahtjeva za obračun plate za mjesec (ZP-obrazac).	provedena

25.	Potrebno je odluke o uvećanju osnovice neto plate donositi u skladu s odredbama Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH, u dijelu razloga i iznosa za uvećanje osnovice neto plate.	Odluke o uvećanju osnovice neto plate nisu donesene u skladu s odredbama Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.	nije provedena
26.	Potrebno je, podzakonskim aktima preciznije propisati proceduru i mjerljive kriterije obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plate, u cilju objektivne ocjene posebnog angažmana zaposlenika.	Nije propisana procedura i mjerljiv kriterij obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plate.	nije provedena
27.	Potrebno je donijeti novi prečišćeni tekst Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH, u cilju postizanja ažurnosti i jednostavnije primjene donesenog akta.	Donijet novi prečišćeni tekst Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.	provedena
28.	Potrebno je angažovanje lica radi obavljanja privremenih i povremenih poslova vršiti u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu perioda angažovanja lica.	Nije vršeno angažovanje lica radi obavljanja privremenih i povremenih poslova u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH.	nije provedena
29.	Potrebno je angažovanje lica, na poslove za koje je utvrđeno da se zaključuju ugovori o privremenim i povremenim poslovima, vršiti u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko.	Nije vršeno angažovanje lica po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima, u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko.	nije provedena
30.	Potrebno je licima koja obavljaju privremene i povremene poslove u Preduzeću obezbijediti prava u skladu s propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine, kako je regulisano odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH.	Obezbijedena prava, licima koja obavljaju privremene i povremene poslove, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine.	provedena
31.	Potrebno je preciznije definisati postupak planiranja javnih nabavki čime bi se povećala efikasnost u provođenju postupaka javne nabavke i realizacije ugovora.	Nije preciznije definisan postupak planiranja javnih nabavki.	nije provedena
32.	Potrebno je analizirati izvršenje godišnjeg i uzroke izmjena plana javnih nabavki u cilju preciznijeg i pouzdanijeg planiranja javnih nabavki u budućem periodu.	Nije vršeno analiziranje izvršenja godišnjeg i uzroci izmjena plana javnih nabavki te nije smanjen broj izmjena plana nabavki u odnosu na prethodnu godinu.	nije provedena
33.	Potrebno je da Preduzeće, u postupcima javne nabavke, obezbijedi aktivnu konkurenciju i najefikasnije trošenje javnih sredstava, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, u cilju efikasnije realizacije planiranih nabavki.	Obezbijedena aktivna konkurencija i najefikasnije trošenje javnih sredstava te smanjen broj nezavršenih postupaka.	provedena

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu koje nisu realizovane	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
1.	Potrebno je izvršiti svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost u zavisnosti šta je niže u skladu sa odredbama MRS 2-Zalihe, te priznati i evidentirati rashode po tom osnovu.	Nije izvršeno svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost.	nije provedena
2.	Potrebno je preispitati stanje iskazanih unaprijed naplaćenih avansa za usluge snadbijevanja električnom energijom, te izvršiti zatvaranje adekvatnih potraživanja po istom osnovu.	Nije izvršeno zatvaranje unaprijed naplaćenih avansa za usluge snadbijevanja električnom energijom adekvatnih potraživanja po istom osnovu.	nije provedena
3.	Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, izvršiti usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.	Nije izvršeno usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima prije sastavljanja finansijskih izvještaja.	nije provedena
4.	Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH u dijelu utvrđivanja razloga za uvođenje prekovremenog rada i njegovog trajanja.	Nisu dosljedno primjenjivane odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH kod uvođenje prekovremenog rada i njegovog trajanja.	nije provedena
5.	Potrebno je izvještaj o obavljenom popisu dostavljati nadležnom licu u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.	Izvještaj o obavljenom popisu nije dostavljan nadležnom licu u propisanom roku.	nije provedena
6.	Potrebno je izraditi novu organizaciju Preduzeća i program prijevremenog penzionisanja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ od 07.06.2017. godine.	Nije izrađena nova organizacija Preduzeća i program prijevremenog penzionisanja radnika.	nije provedena
Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2019. godinu koje nisu realizovane	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2019. godinu	Status
1.	Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Preduzeća.	Nije uspostavljen sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Preduzeća.	nije provedena

2.	Potrebno je prije početka godine na koji se Poslovni plan odnosi, na isti pribaviti saglasnost osnivača.	Nije pribavljena saglasnost osnivača na Poslovni plan.	nije provedena
3.	Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, izvršiti usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.	Nisu usaglašene obaveze sa svim dobavljačima prije sastavljanja finansijskih izvještaja.	nije provedena
4.	Potrebno je izvještaj o obavljenom popisu dostavljati u propisanom roku, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.	Nije dostavljen izvještaj o obavljenom popisu u propisanom roku.	nije provedena
5.	Potrebno je prilikom donošenja podzakonskog akta za definisanje privremenih i povremenih poslova obezbijediti neophodan nivo objektivnosti i transparentnosti u proceduri izbora pojedinačnih izvršilaca poslova.	Nije obezbijeđen neophodan nivo objektivnosti i transparentnosti u proceduri izbora pojedinačnih izvršilaca poslova.	nije provedena

Potrebno je da revidirani subjekt, preduzme aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvještajima.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Unutrašnja organizacija Preduzeća se, prema Statutu, sastoji iz radnih jedinica u kojima se osnivaju službe i utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji donosi Upravni odbor uz saglasnost osnivača. U Preduzeću je uspostavljena interna revizija.

Upravni odbor, kao organ upravljanja u Preduzeću, se u skladu s članom 11 Zakona o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH i članom 24 Statuta Javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. sastoji od 5 članova. Izbor kandidata za članove Upravnog odbora Javnog preduzeća vrši Komisija za izbor i imenovanje i mandatno-imunitetska komisija Skupštine Brčko distrikta BiH, na period od četiri godine. Članovi Upravnog odbora su imenovani 03. avgusta 2020. godine Odlukom o imenovanju Skupštine Brčko distrikta BiH broj: 01-02-972/20.

Ovlašteno lice za zastupanje Preduzeća je direktor. U pravnim poslovima s trećim licima, na osnovu Odluke o osnivanju, direktor može samostalno zaključivati ugovore do iznosa od 60.000,00 KM, a preko tog iznosa uz saglasnost Upravnog odbora.

Na osnovu provedene revizije određenih procesa poslovanja izvršili smo procjenu funkcionisanja sistema internih kontrola i utvrdili da je Preduzeće u velikom dijelu normativno uredilo kontrolne aktivnosti. Donijet je značajan broj akata i pisanih pravila kojima su u najvećem dijelu uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, u skladu sa propisanim i dodijeljenim ovlaštenjima. Odgovornost na uspostavi i funkcionisanju sistema internih kontrola je na rukovodstvu Preduzeća, a osnova funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja, sagledavanje svih poslovnih i drugih rizika i zasnivanje kontrolnih, informativnih, nadzornih i drugih poslovnih aktivnosti na sprečavanju ili umanjenju njihovog uticaja na poslovanje Preduzeća putem umanjenja njihovih efekata ili prebacivanju na treća lica (osiguranje djelatnosti).

Kontrolno okruženje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih i internih propisa i pravila.

Revizijom je, također, utvrđeno da su usvojene politike i procedure postupanja uposlenih za glavne procese poslovanja, uspostavljeni u dovoljnoj mjeri da obezbijede razumno uvjerenje da su postignuti osnovni ciljevi redovnih aktivnosti, dok ne osiguravaju efikasno upravljanje i pouzdanu i adekvatnu zaštitu imovine od mogućih gubitaka.

Nedostaci utvrđeni u 2022. godini odnose se na:

- nevršenje obavezne revizije finansijskih izvještaja za 2020. i 2021. godinu,
- neblagovremeno dostavljanje Akcionog plana za postupanje po preporukama po prijemu konačnog izvještaja o obavljenoj reviziji za prethodnu godinu,
- nije dobijena potrebna dozvola za upotrebu i puštanje u rad pokretne spalionice za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa,
- nije vršen obračun amortizacije pokretne spalionice za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa,
- nije definisana procedura upravljanja i kontrole raspoloživim sredstvima na otvorenim žiro-računima,

- nepoštovanje odredbi Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja, prije nego što potraživanja postanu sporna,
- nedosljednu primjenu važećih propisa vezanih za isplate pripadajućih poreza na ugovore o privremenim i povremenim poslovima i ugovore o djelu,
- nije vršilo procjenu rezervisanih sredstava po započetim sudskim sporovima na godišnjem nivou,
- nije procijenjena od strane ovlaštenih revizora oprema neophodna za realizaciju poslova deponovanja otpada koja je predata Preduzeću kao udio Vlade Brčko distrikta BiH,
- neusaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,
- uvezivanja staža licima za koje je Preduzeće uplatilo doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje,
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja upražnjenih radnih mjesta,
- nije obuhvaćena, poreznom prijavom kojom je obračunat PDV-e za mjesec decembar 2022. godine, subvencija niti je obračunat PDV-e na istu,
- neisknjižavanje tuđih sredstava iz glavne knjige vanbilansnih evidencija, kojima Preduzeće ne upravlja niti ih koristi, i neusklađivanje vrijednosti istih,
- nedosljednu primjenu odredbi Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika Preduzeća, u dijelu razloga i iznosa za uvećanje osnovice neto plate kao i preciznijeg propisivanja procedure obračuna uvećanja neto plate,
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu perioda angažovanja lica,
- neizvršavanju izrade nove organizacije Preduzeća i programa prijevremenog penzionisanja radnika,
- nepridržavanje paragrafa MRS 7 Izvještaj o tokovima gotovine prilikom sastavljanja evidentiranja odliva gotovine za stalna sredstva u godišnjem izvještaju o tokovima gotovine,
- neusklađivanje Pravilnika o postupku nabavke robe, usluga i radova u JP “Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama i
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH, u dijelu dostavljanja izvještaja o izvršenom popisu i obuhvatanja cjelokupne imovine, potraživanja i obaveza.

Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Preduzeća.

5.2. Usklađenost sa zakonskim propisima

Odredbama člana 52 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da finansijski izvještaji Preduzeća, kao velikog pravnog lica, podliježu obaveznoj reviziji od strane preduzeća ovlaštenih za reviziju.

Planom nabavki Preduzeća za 2022. godinu je u februaru 2022. godine planirana nabavka usluga eksterne revizije za poslovnu 2020. i 2021. godinu.

Preduzeće je na Portalu javnih nabavki objavilo tendersku dokumentaciju za nabavku usluga eksterne revizije finansijskih izvještaja za 2020. i 2021. godinu i revizije procjene

stvarne vrijednosti unosa pokretnih stvari radi povećanja osnovnog kapitala, po konkurentskom postupku za dostavu ponuda i Obavještenju o nabavci objavljenom dana 22.07.2022. godine ali je ista usljed žalbi ponuđača na tendersku dokumentaciju poništena 12.10.2022. godine. Postupak nabavke je ponovo pokrenut 12.12.2022. godine te je tek u februaru 2023. godine zaključen ugovor s preduzećem ovlaštenim za reviziju za obavljanje usluga revizije za 2020. godinu, 2021. godinu i 2022. godinu.

Finansijski izvještaji Preduzeća za 2020. i 2021. godine nisu revidirani od strane preduzeća ovlaštenih za reviziju što nije u skladu sa odredbama člana 52 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki i prilikom provođenja u potpunosti se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama vezanih za tenderske dokumentacije, na način da se obezbijedi pravedna i aktivna konkurencija s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

Potrebno je obezbijediti uslove za provođenje obavezne revizije svih finansijskih izvještaja Preduzeća od strane preduzeća ovlaštenih za reviziju, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

5.3. Planiranje i izvještavanje

Odredbama člana 30 Statuta Preduzeća je utvrđena obaveza i nadležnost za donošenje godišnjeg Plana poslovanja Preduzeća.

Izrada godišnjeg Plana poslovanja Preduzeća započinje izradom planova radnih jedinica koje prave rukovodioci uz specificiranje planiranih zadataka i zbirnu procjenu potrebnih sredstava za njihovu realizaciju, a završava njihovim objedinjavanjem na nivou Preduzeća.

Godišnji poslovni plan Preduzeća, u skladu s odredbama člana 14 Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, usvaja Upravni odbor uz saglasnost osnivača, odnosno Skupštine Brčko distrikta BiH.

Poslovni plan za 2022. godinu, u kojem je sadržan i Finansijski plan za 2022. godinu, je usvojen od strane Upravnog odbora 29.12.2021. godine i poslat osnivaču na dobijanje saglasnosti. Osnivač nije dao saglasnost na dostavljeni Poslovni plan te je Preduzeće 10.03.2022. godine izvršilo korigovanje poslovnog plana za 2022. godine za koji je saglasnost osnivača dobijena 27.04.2022. godine. Korigovani Finansijski plan za 2022. godinu je usvojen 25.05.2022. godine a na isti je osnivač dao saglasnost 22.06.2022. godine.

U narednom tabelarnom pregledu dajemo uporedni prikaz prihoda i rashoda Preduzeća u 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na planirane pokazatelje.

Tabela 8.

R. br.	PRIHODI	PLANIRANO 2022.	OSTVARENO 2021.	OSTVARENO 2022.	%	%
0	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Prihodi od prodaje učinaka	48.779.000	46.133.539	48.483.804	105,09	99,39
2.	Finansijski prihodi	260.000	255.912	392.687	153,45	151,03
3.	Ostali poslovni prihodi	80.000	15.365	15.875	103,32	19,84
4.	Prihodi na osnovu nap. ind.otpisanih potraživanja	210.000	275.471	239.636	86,99	114,11

5.	Primici (Grant Vlade) i ostali nepomenuti prihodi	1.540.000	795.383	383.560	48,22	24,91
	UKUPNO PRIHODI	50.869.000	47.475.670	49.515.562	104,30	97,34
	TROŠKOVI	01.01.- 31.12.2022.	01.01 - 31.12.2021.	01.01 - 31.12.2022.		
1.	Nabavna vrijednost robe – el. energija	30.500.000	29.781.741	30.923.067	103,83	101,39
	Nabavna vrijednost prodate robe	30.500.000	29.781.741	30.923.067	103,83	101,39
2.	Troškovi utrošenog/potrošnog materijala	1.869.000	1.063.338	1.071.141	100,73	57,31
3.	Utrošena energija i gorivo	1.155.000	1.047.083	1.344.740	128,43	116,43
4.	Utrošeni rezervni dijelovi	76.000	30.332	62.495	206,04	82,23
5.	Otpis sitnog inventara i auto guma	70.000	44.316	93.683	211,39	133,83
	Materijalni troškovi	3.170.000	2.185.070	2.572.059	117,71	81,14
6.	Bruto plate	10.475.796	8.837.125	10.116.143	114,47	96,57
7.	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	10.000	4.410	12.159	275,71	121,59
8.	Troškovi ostalih primanja zaposlenih	699.870	813.146	627.532	77,17	89,66
9.	Naknade članovima UO	65.000	55.753	66.645	119,54	102,53
10.	Naknade po osnovu Ugovora o djelu	400.000	347.160	438.823	126,40	109,71
	Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	11.650.666	10.057.594	11.261.302	111,97	96,66
11.	Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	80.000	60.800	212.192		265,24
12.	Troškovi transportnih usluga	25.000	70			
13.	Troškovi usluga održavanja	871.500	474.722	647.690	136,44	74,32
14.	Troškovi zakupa i iznajmljivanja	45.000	7.880	6.143	77,96	13,65
15.	Troškovi reklame i sponzorstva	65.500	51.631	30.098	58,29	45,95
16.	Troškovi ostalih usluga	285.650	158.455	135.538	85,54	47,45
	Troškovi proizvodnih usluga	1.372.650	753.558	1.031.661	136,91	75,16
17.	Troškovi amortizacije	1.664.000	1.565.347	1.750.244	111,81	105,18
	Amortizacija i troškovi rezervisanja	1.664.000	1.565.347	1.750.244	111,81	105,18
18.	Troškovi neproizvodnih usluga	185.300	126.694	71.784	56,66	38,74
19.	Troškovi reprezentacije	28.000	13.028	11.788	90,48	42,10
20.	Troškovi premija osiguranja	72.700	78.283	97.987	125,17	134,78
21.	Troškovi bankarskih usluga	62.000	50.730	43.401	85,55	70,00
22.	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	64.000	73.604	58.430	79,38	91,30
23.	Troškovi poreza, naknada i taksi	232.000	142.513	151.086	106,02	65,12
24.	Troškovi članarina	1.500	1.440	1.260	87,50	84,00
25.	Ostali nematerijalni troškovi	94.400	92.850	65.235	70,26	69,10
	Nematerijalni troškovi	739.900	579.142	500.971	86,50	67,71
26.	Finansijski rashodi	115.000	58.150	20.141	34,64	17,51
	Finansijski rashodi	115.000	58.150	20.141	34,64	17,51
27.	Ostali rashodi	1.435.000	1.126.073	1.070.844	95,10	74,62

	Ostali rashodi i gubici	1.435.000	1.126.073	1.070.844	95,10	74,62
	UKUPNO TROŠKOVI	50.647.216	46.106.675	49.130.289	106,56	97,00
	FINANSIJSKI REZULTAT	221.784	1.368.995	385.273		

6. Prezentacija finansijskih izvještaja

6.1. Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine

Poslovna aktiva i pasiva su u bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine iskazane u iznosu 25.962.827,00 KM.

6.1.1 Stalna sredstva

Na dan 31.12.2022. godine stalna sredstva u glavnoj knjizi, iskazana su po sadašnjoj vrijednosti u iznosu 9.426.247,00 KM.

Tabela 9.

Vrsta stalnih sredstava	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto vrijednost
1	2	3	4 (2-3)
Nematerijalna sredstva	2.872.298	2.412.445	459.853
Nekretnine, postrojenja i oprema	23.616.317	14.654.626	8.961.691
Ostala materijalna sredstva	4.703		4.703
Ukupno:	26.493.318	17.067.071	9.426.247

Nematerijalna sredstva

U finansijskom iskazu bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine iskazana je bruto vrijednost nematerijalnih sredstava u iznosu od 2.872.298,00 KM.

Tabela 10.

R e d. br oj		Patenti, licence	Ostala nematerijal na sredstva	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T				
1.	Stanje na dan 01.01.2022.	324.999	2.545.633	2.870.632
2.	Nabavka/povećanje	10.346	-7.980	2.366
3.	Stanje na dan 31.12.2022. (1+2)	335.345	2.537.653	2.872.998
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I				
4.	Stanje na dan 01.01.2022.	298.835	1.902.099	2.200.934
5.	Amortizacija	6.926	205.285	212.211
6.	Stanje na dan 31.12.2022. (4+5)	305.761	2.107.384	2.413.145
7.	Sadašnja vrijednost na dan 01.01.2022. (1-4)	26.164	643.534	669.698
8.	Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. (3-6)	29.584	430.269	459.853

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po sadašnjoj vrijednosti od 8.961.691,00 KM, a odnose se na sljedeće oblike imovine: građevinski objekti u iznosu od 3.076.450,00 KM, postrojenja i oprema u iznosu od 5.105.436,00 KM i sredstva u pripremi u iznosu od 779.805,00 KM.

Promjene na stalnim sredstvima u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2022. godine, iskazane su u sljedećoj tabeli:

Tabela 11.

Re d. broj		Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Avansi i sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
1.	Stanje na dan 01.01.2022	5.767.055	14.911.695	1.084.425	21.763.175
2.	Nabavka/Povećanje		2.173.240	189.850	2.363.090
3.	Prodaja i rashodovanja		15.478	494.470	509.948
4.	Stanje na dan 31.12.2021. (1+2-3)	5.767.055	17.069.457	779.805	23.613.317
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
5.	Stanje na dan 01.01.2022.	2.457.701	10.683.360		13.141.061
6.	Amortizacija	232.904	1.296.139		1.529.043
7.	Prodaja u periodu i rashodovanje		15.478		15.478
8.	Stanje na dan 31.12.2022. (5+6-7)	2.690.605	11.964.021	0	14.654.626
9.	Sadašnja vrijednost na dan 01.01.2022. godine (1-5)	3.309.354	4.228.335	1.084.425	8.622.114
10.	Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine (4-8)	3.076.450	5.105.436	779.805	8.961.691

MRS 16 nekretnine postrojenja i oprema propisuje da obračun amortizacije sredstva počinje kada ono postane raspoloživo za korištenje, odnosno kada se nalazi u stanju koje je neophodno da sredstvo funkcioniše, a obračun se vrši i kada se sredstvo ne koristi jer tehnološka i komercijalna zastarjelost i habanje dok se sredstvo ne upotrebljava dovodi do smanjenja ekonomske koristi koje su se mogli dobiti od sredstva.

Odredbama člana 16 Zakona o upravljanju otpadom je propisano da se dozvola za upravljanje otpadom, vezano za spaljivanje otpada, izdaje na period od deset godina.

Preduzeće je, na osnovu sredstava dobijenih kapitalnim grantom Vlade Brčko distrikta BiH za 2018. godinu, provelo postupak nabavke mobilne spalionice za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa. Ugovor o nabavci mobilne spalionice je zaključen 18.01.2019. godine na iznos od 350.913,00 KM, te je ista nabavljena 18.01.2019. godine. Garantni period, odobren od strane dobavljača, u dužini od godinu dana je istekao a da oprema nije stavljena u upotrebu. Problem otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa još uvijek nije riješen.

Nabavljena mobilna spalionica za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa, nije, od nadležnih odjeljenja Vlade Brčko distrikta BiH, dobila potrebne dozvole te nije stavljena u upotrebu, kako je predviđeno odredbama člana 16 Zakona o upravljanju otpadom, niti je otpočet obračun amortizacije kako je propisano MRS 16.

Potrebno je, u saradnji sa Vladom Brčko distrikta BiH, intenzivirati aktivnosti na dobijanju dozvola za upravljanje otpadom i puštanja u rad mobilne spalionice za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom.

Potrebno je vršiti obračun amortizacije za sva sredstva koja se nalaze u stanju koje je neophodno da sredstvo funkcioniše, u skladu s MRS 16.

Ostala materijalna sredstva se odnose na djela likovne umjetnosti i iznose 4.703,00 KM

6.1.2 Tekuća sredstva

Vrijednost tekućih sredstava u glavnoj knjizi na dan 31.12.2022. godine iznosi 16.536.580,00 KM.

Tabela 12.

R. br.	Opis tekućih sredstava	Iznos 2021.	Iznos 2022.	%
	1	2	3	4
1.	Zalihe (2-3+4+5)	2.194.459	2.778.536	126,62
2.	Sitan inventar	731.961	732.724	100,10
3.	Ispravka vrijednosti sitnog inventara	608.473	648.741	106,62
4.	Sirovine i materijal	2.070.971	2.694.553	130,11
5.	Dati avansi za zalihe pravnim licima			
6.	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani (7+8+9+10)	13.527.767	13.758.044	106,62
7.	Gotovina i ekvivalenti gotovine	1.929.577	3.098.032	160,55
8.	Kupci u zemlji	10.773.253	9.820.327	91,15
9.	Potraživanja iz specifičnih poslova	717.847	802.446	111,79
10.	Druga kratkoročna potraživanja	107.090	37.239	34,77
11.	Potraživanja za pretplatu PDV			
12.	Aktivna vremenska razgraničenja	40.878		
13.	UKUPNO TEKUĆA SREDSTVA (1+6+11+12)	15.763.104	16.536.580	104,91

Sitan inventar

U knjigovodstvenim evidencijama Preduzeća neto iznos sitnog inventar iznosi 83.983,00 KM i raspoređen je na RJ Čistoća 51.633,00 KM, RJ Elektrodistribucija 18.597,00 KM i RJ Vodovod i kanalizacija 13.753,00 KM.

Sirovine i materijal

Zalihe sirovina i materijala su raspoređene po radnim jedinicama Elektrodistribucija 1.445.832,00 KM, Vodovod i kanalizacija 1.045.580,00 KM i Čistoća 203.141,00 KM.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

U Bilansu stanja ukupno iskazana gotovina i ekvivalenti gotovine iznose 3.098.031,55 KM a odnose se na:

Tabela 13.

Naziv računa	SALDO
NLB Razvojna banka	2.148.809,87
Nova Banka	948.578,55
Pomoćna blagajna	643,13
UKUPNO	3.098.031,55

Preduzeće je nakon provedenih otvorenih postupaka javnih nabavki imalo u toku 2022. godine zaključene okvirne sporazume, ugovore i otvorene žiro-račune u tri banke preko kojih je obavljalo platne transakcije. Finansijska sredstva su držana u dvije banke te je na dan 31.12.2022. godine na jednom računu bilo raspoređeno 69,37% a na drugom 30,63% finansijskih sredstava Preduzeća.

Revizijom smo utvrdili da Preduzeće nema definisanu proceduru upravljanja i kontrole raspoloživim sredstvima na otvorenim žiro-računima kako bi, usljed nesigurnosti i poremećaja na bankarskom tržištu, smanjio rizik nelikvidnosti i gubitka finansijskih sredstava.

Potrebno je definisati proceduru upravljanja i kontrole finansijskim sredstvima Preduzeća u cilju smanjenja rizika nelikvidnosti i gubitka finansijskih sredstava.

Kupci u zemlji

U Bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine iskazano je neto stanje potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od 9.820.327,11 KM. Struktura potraživanja data je u pregledu kako slijedi:

Tabela 14.

Vrsta učinka	Redovna potraživanja	Sporna potraživanja	Bruto vrijednost (2+3)	Ispravka vrijednosti	UKUPNO (4-5)
1	2	3	4	5	6
Isporuka električne energija	6.281.359,54	2.363.023,19	8.644.382,73	3.099.224,62	5.545.158,11
Isporuke vode i usluge kanalizacije	369.269,45	1.441.325,06	1.810.594,51	65.008,02	1.745.586,49
Usluge odvoza smeća	403.448,25	1.570.983,03	1.974.431,28	2.438,76	1.971.992,52
Ostale usluge preduzeća	354.773,20	202.816,79	557.589,99		557.589,99
UKUPNO:	7.408.850,44	5.578.148,07	12.986.998,51	3.166.671,40	9.820.327,11

Na dan 31.12.2022. godine u okviru pozicije potraživanja od kupaca u zemlji, sporna (utužena) potraživanja iznose 5.578.148,07 KM. Struktura istih data je u sljedećem pregledu:

Tabela 15.

R. br.	Opis	Iznos 2019. godine	Iznos 2020. godine	Iznos 2021. godine	Iznos 2022. godine
1.	Sporna potraživanja (el. energija-domaćinstva)	670.688,44	758.383,62	839.255,36	854.544,53
2.	Sporna potraživanja (el. energija-pravna lica)	1.523.081,80	1.098.627,71	1.099.514,51	1.099.514,51
3.	Sporna potraživanja (el. energija-pravna lica 10kw)	147.859,45	147.859,45	0,00	0,00
4.	Sporna potraživanja - voda - domaćinstva	579.652,21	640.761,75	831.780,05	914.247,73
5.	Sporna potraživanja - odvoz smeća domaćinstva	747.052,81	742.301,43	810.263,63	922.358,14
6.	Sporna potraživanja - voda pravna lica	380.558,87	406.931,59	528.636,00	527.077,33
7.	Sporna potraživanja - smeće pravna lica	639.040,52	655.566,90	628.772,50	648.624,89
8.	Sporna potraživanja priključak na vod. mrežu	79.091,24	79.091,24	79.091,24	79.091,24
9.	Sporna potraživanja – usluge na zahtjev građana	1.989,67	1.989,67	1.989,67	1.989,67
10.	Sporna potraživanja – priključak na el. mrežu	5.306,97	5.306,97	5.306,97	5.306,97
11.	Sporna potraživanja - el. saglasnosti	103.037,46	103.037,46	103.037,46	103.037,46
12.	Ostale naknade - priključak vode	7.160,13	7.160,13	7.160,13	7.160,13
13.	Ostale usluge azil	535.000,00	535.000,00	535.000,00	0,00
14.	Neovlaštena potrošnja –pravna lica	133.348,76	133.348,76	133.348,76	133.348,76
15.	Neovlaštena potrošnja –domaćinstva	276.155,48	276.155,48	275.615,39	275.615,39
16.	Usluge gradske deponije	6.231,32	6.231,32	6.231,32	6.231,32
	UKUPNO:	5.835.255,13	5.597.753,48	5.885.002,99	5.578.148,07

Strukturu spornih potraživanja čine sporna potraživanja za isporučenu električnu energiju u iznosu od 2.363.023,19 KM ili 42,36%, za vodu 1.441.325,06 KM ili 25,84%, usluge odvoza smeća 1.570.983,03 KM ili 28,16 % i ostale usluge 202.816,79 KM ili 3,64%.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na dan 31.12.2022. godine je iznosila 3.166.671,40 KM i niža je za 588.950,59 KM u odnosu na prethodnu godinu. Saldo ispravke vrijednost je uvećan za 72.184,34 KM, za koliko su zaduženi troškovi dok je umanjen za 661.134,93 KM na ime isknjižavanja ranije ispravljenih potraživanja od kupaca i naplaćenih ispravljenih potraživanja.

Sporna potraživanja tekuće u odnosu na prethodnu godinu su niža za 306.854,92 KM najvećim dijelom usljed smanjenja usluga azila za 535.000,00 KM dok je **rast zabilježen kod skoro svih ostalih spornih potraživanja**. Rast spornih potraživanja je naročito izražen kod spornih potraživanja za odvoz smeća, te je kod domaćinstava zabilježen rast od

112.094,51 KM ili 13,83% u odnosu na prethodnu godinu a 24,26% u odnosu na 2020.godinu i kod pravnih lica 19.852,39 KM ili 3,16% u odnosu na prethodnu godinu. Sporna potraživanja za vodu isporučenu domaćinstvima su zabilježila rast od 82.467,68 KM ili 9,91% u odnosu na prethodnu godinu a 42,68% u odnosu na 2020.godinu. Iznosi spornih potraživanja po osnovu potraživanja priključaka na vodovodnu mrežu, usluga na zahtjev građana, priključaka na elektroenergetsku mrežu, elektroenergetske saglasnosti, priključke vode, neovlaštenu potrošnju i usluge gradske deponije su isti unazad najmanje pet godina.

Odredbama člana 22 Pravilnika o računovodstvenim politikama u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH je propisano da se najmanje na dan sačinjavanja svakog bilansa stanja vrši procjena naplativosti potraživanja, pri čemu se u obzir uzimaju sljedeći faktori:

- a) likvidnost i solventnost partnera,
- b) istorija otplaćivanja obaveza,
- c) ekonomski trendovi u datom području i
- d) sniženje kreditnog rejtinga dužnika.

Istim članom Pravilnika je propisano da se na osnovu utvrđenih kategorija vrši ispravka spornih potraživanja, te su dati procentualni iznosi otpisa za svaku kategoriju i to: utužena potraživanja 5%, potraživanja za koje je pokrenut sudski spor pred nadležnim sudom 5%, potraživanja od dužnika kod kojih je pokrenut postupak likvidacije ili stečaja 10% i potraživanja nije naplaćeno u roku od 12 mjeseci od dana dospijeća potraživanja na naplatu (50-100%).

Revizijom smo utvrdili da Preduzeće na dan bilansiranja nije izvršilo procjenu i otpis svih nenaplativih potraživanja, jer su u neto iznosu iskazanih potraživanja sadržana i sumnjiva i sporna potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od dana dospijeća. Potraživanja od kupaca i rezultat poslovanja iskazani u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2022. godine, precijenjeni su za iznos spornih-nenaplativih potraživanja, što nije u skladu odredbama člana 22 Pravilnika o računovodstvenim politikama u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH.

Potrebno je vršiti procjenu naplativosti svih potraživanja te u skladu sa procjenom izvršiti priznavanje rashoda po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvenim politikama u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH.

Naplata potraživanja regulisana je Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja u JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH od 05.02.2014. godine.

Odredbama člana 7 Pravilnika propisan je način utvrđivanja dopuštenog limita potraživanja prije pokretanja neke od mjera naplate:

- Za električnu energiju, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnja tri mjeseca od prijema računa za tekući mjesec,
- Za vodu, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnja tri mjeseca,
- Za smeće, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnjih šest mjeseci.

Odredbama člana 8 istog Pravilnika propisane su mjere koje se pokreću prema kupcima koji dug nisu platili po isteku valutnog roka ili dopuštenog limita (nalog za isključenje).

Revizijom smo utvrdili da u evidenciji potraživanja od kupaca postoje kupci koji su prekoračili limit neplaćenih računa, a Preduzeće nije preduzimalo mjeru isključenja, što

nije u skladu s navedenim odredbama Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja, prije nego što potraživanja postanu sporna.

Potrebno je analizirati rast spornih potraživanja za usluge odvoza smeća, isporučene vode i električne energije u prethodnim periodima, te preduzeti adekvatne mjere u cilju zaustavljanja negativnog trenda.

Potraživanja iz specifičnih poslova u iznosu od 802.446,48 KM se odnose na potraživanja po osnovu obračunatih zateznih kamata za isporučenu električnu energiju 320.446,40 KM, vodu 271.941,03 KM i usluge odvoza smeća u iznosu od 210.059,05 KM.

Druga kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja po osnovu bolovanja preko 42 dana i porodiljskog bolovanja i iznosi 37.238,53 KM.

6.1.3 Kapital

Na dan 31.12.2022. godine na poziciji kapitala iskazan je iznos 15.071.413,71 KM

Tabela 16.

R. br.	OPIS	Iznos u KM	%
a	Državni kapital (Vlada Brčko distrikta BiH)	5.977.268,16	39,66
b.	Rezerve	3.249.309,70	21,56
c.	Neraspoređena dobit ranijih godina	5.459.562,71	36,22
d.	Neraspoređena dobit tekućeg perioda	385.273,14	2,56
	UKUPNO	15.071.413,71	100,00

U odnosu na prethodnu godinu, na dan 31.12.2022. godine evidentirano je povećanje kapitala u iznosu od 385.273,14 KM i odnosi se na dobit ostvarenu u tekućoj godini.

6.1.4 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2022. godine iznose 564.943,10 KM i odnose se na dugoročna rezervisanja o započetim sudskim sporovima u iznosu od 151.851,99 KM i ostali unaprijed naplaćeni i odloženi prihodi za subvencije električne energije u iznosu od 413.091,11 KM.

Rezervisanja po započetim sudskim sporovima su izvršena 31.12.2018. godine na iznos od 300.00,00 KM. Na ime troškova po završenim sudskim sporovima u toku 2019. godine je evidentirano 89.977,76 KM, 2020. godine 47.464,00 KM, 2021. godine nije bilo evidentiranja dok je u tekućoj godini evidentiran iznos od 10.706,25 KM.

Nakon četiri godine od izvršenog rezervisanja po započetim sudskim sporovima evidentirani su ukupni troškovi od 148.148,01 KM ili 49,38% dok se 50,62% i dalje vodi na rezervisanjima. Također, u prethodne dvije godine na troškove po završenim sudskim sporovima je evidentirano svega 10.706,25 KM ili 3,57% od rezervisanog iznosa.

Potrebno je, da Preduzeće, na godišnjem nivou vrši procjenu i rezervisanje iznosa po započetim sudskim procesima.

6.1.5 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze evidentirane u iznosu od 593.470,80 KM se odnose na obaveze koje se mogu konvertovati u kapital.

Odredbama člana 344 Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH je propisano da ukoliko se unosi udio u vidu uloga i stvari iznad 100.000,00 KM, ovlaštenu revizor će izvršiti procjenu istih.

Skupština Brčko distrikta BiH je Zaključkom od 28.01.2019. godine definisala da će oprema neophodna za realizaciju poslova deponovanja otpada biti predata Preduzeću. Gradonačelnik Brčko distrikta BiH je 21.05.2021. godine donio Odluku o ulogu pokretnih stvari u javno preduzeće „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH, radi povećanja osnovnog kapitala.

Vlada Brčko distrikta je u 2021. godine izvršila nabavku tegljača i dvije samoprikolice te je 07.12.2021. godine, u skladu sa Zaključkom Skupštine Brčko distrikta BiH, iste predala Preduzeću.

Preduzeće je tokom 2022. godine pokrenulo postupak javne nabavke usluga procjene stvarne vrijednosti unosa pokretnih stvari radi povećanja osnovnog kapitala, ali je isti nakon žalbe poništen.

Oprema neophodna za realizaciju poslova deponovanja otpada koja je predata Preduzeću kao udio Vlade Brčko distrikta BiH, nije procijenjena od strane ovlaštenih revizora kako je propisano odredbama člana 344 Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH, te ista nije upisana kao ulog u kapitalu Preduzeća.

Potrebno je udio u vidu uloga i stvari iznad 100.000,00 KM unijeti na osnovu procjene istih od strane ovlaštenog revizora, u skladu sa odredbama Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH.

6.1.6 Kratkoročne obaveze

Na dan 31.12.2022. godine, kratkoročne obaveze iskazane

Tabela 17.

R. br.	Opis	Iznos	%
1.	Obaveze za primljene avanse	743.858,68	10,29
2.	Obaveze prema dobavljačima	5.440.742,10	75,24
3.	Obaveze za plate i naknade	926.506,05	12,81
4.	Obaveze za doprinose na plate i naknade	9.089,52	0,13
5.	Obaveze za PDV-e	110.628,78	1,53
	UKUPNO:	7.230.825,13	100,00

Obaveze za primljene avanse su za 734,33 KM ili 0,10% manje u odnosu na isti datum prethodne godine, a čine ih sljedeći primljeni avansi:

Tabela 18.

R. br.	OPIS	Početno stanje 01.01.2021.	Stanje na dan 31.12.2021.	Stanje na dan 31.12.2022.
1.	Primljeni avansi -voda domaćinstva	45.661,19	46.095,01	47.992,72
2.	Primljeni avansi -voda privreda	5.457,66	5.927,55	3.069,18
3.	Primljeni avansi smeće domaćinstva	22.755,96	40.010,64	37.847,83
4.	Primljeni avansi -smeće privreda	9.784,01	7.501,65	0,00
5.	Primljeni avansi električna energija domaćinstva	506.179,35	553.950,66	569.797,22
6.	Primljeni avansi električna energija privreda	77.771,91	89.782,55	83.826,78
7.	Primljeni avansi ostale usluge vodovod	1.125,45	1.125,45	1.125,45
8.	Primljeni avansi -ostale usluge elektro	199,50	199,50	199,50
Ukupno:		668.935,03	744.593,01	743.858,68

Obaveze prema dobavljačima se najvećim dijelom odnosi na obaveze prema Elektroprivredi RS Trebinje u iznosu od 4.085.533,00 KM ili 75,10% ukupnih obaveza prema dobavljačima koje su veće u odnosu na stanje prethodne godine za 760.545,05 KM ili 16,25% .

Odredbama člana 29 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da su pravna lica dužna, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, da usaglase međusobna potraživanja i obaveze sa pravnim licem s kojima su u poslovnom odnosu.

Revizijom smo utvrdili da značajan dio salda dobavljača nije usuglašen, što nije u skladu sa odredbama člana 29 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, izvršiti usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Obaveze za plate i naknade na dan 31.12.2022. godine su veće za 79.884,94 KM ili 9,44% u odnosu na isti dan prethodne godine.

Uvidom u spisak poslodavaca koji nisu uvezali staž zaposlenicima, objavljenom od strane Fonda PIO Republike Srpske, utvrdili smo da nije uvezan staž za ukupno 9 lica u 2008., 2009., 2010., 2015. i 2016. godini, za koje je Preduzeće uplatilo doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Jedinstveni sistem prikupljanja i naplate doprinosa obveznika u Republici Srpskoj uspostavljen je 1. januara 2010. godine, od kada je i nadležnost za evidenciju uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje prenesena sa Fonda PIO RS na Poreznu upravu Republike Srpske.

Preduzeće je tokom 2022. godine pokrenulo aktivnosti na uvezivanju staža sa Fondom PIO Republike Srpske ali istu aktivnost nije dovršilo.

Potrebno je intenzivirati aktivnosti na otklanjanju problema uvezivanja staža licima za koje je Preduzeće uplatilo doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, u cilju omogućavanja korištenja pripadajućih zakonskih prava po osnovu uplaćenog osiguranja.

Odredbama člana 27a Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH je propisano da zapošljavanje u javnom preduzeću vrši, odnosno zaposlenici biraju, javnim konkursom.

Revizijom smo utvrdili da su upražnjene pozicije za dva radna mjesta popunjavane privremenim premještajem zaposlenika. U revidiranom, kao i u prethodnom, periodu nisu planirane, niti su pokretane aktivnosti za popunu navedenih upražnjenih radnih mjesta putem javnog konkursa, kako je propisano odredbama člana 27a Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je planirati i pokrenuti aktivnosti za popunu upražnjenih radnih mjesta putem javnog konkursa u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja upražnjenih radnih mjesta.

Odredbama člana 110 Zakona o radu Brčko distrikta BiH je propisano da radni odnos prestaje kada radnik ispuni uslove za sticanje prava na penziju u skladu sa propisima o penzijsko invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine, ako se poslodavac i radnik drugačije ne dogovore.

Revizijom smo utvrdili da su najmanje tri radnika tokom 2022. godine ispunili uslove za sticanje prava na penziju u skladu sa propisima o penzijsko invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine te da im je Preduzeće, nakon njihovog zahtjeva, odobrilo da nastave raditi do kraja 2022. godine. Do prekida radnog odnosa za navedena lica je došlo početkom naredne godine.

Potrebno je primjenjivati odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH u dijelu prestanka radnog odnosa radnicima, koji ispunjavaju uslove za sticanje prava na penziju, čiji prestanak angažmana ne bi ugrozio obavljanje delegiranih aktivnosti Preduzeća.

Potrebno je analizirati opravdanost i definisati proceduru produžavanja radnog odnosa za lica koja ispunjavaju uslove za sticanje prava na penziju u skladu sa propisima o penzijsko invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine.

Obaveze za doprinose na plate i naknade se odnose na obaveze za naknade članovima Upravnog odbora u iznosu od 4.998,39 KM, poreze na naknade članovima Upravnog odbora 555,36 i obaveze za poreze za ugovore o povremenim i privremenim poslovima i ugovorima o djelu u iznosu od 3.535,77 KM.

Troškovi po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima i ugovora o djelu su realizovani u iznosu od 438.823,24 KM. Isplate neto naknada po ugovorima u iznosu od 372.368,55 KM i doprinosa u iznosu od 33.451,36 KM Preduzeće je vršilo redovno dok je plaćanje pripadajućih poreza na dohodak u iznosu od 33.003,33 KM vršilo sa zakašnjenjem.

Pomenuta kašnjenja nisu u skladu sa odredbama člana 28 Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH koji propisuju da se pripadajući porezi isplaćuju istog ili narednog dana kada se izvrši isplata naknada.

Potrebno je da Preduzeće, prilikom isplate mjesečnih naknada, vrši istovremeno i isplatu pripadajućih poreza u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH u dijelu plaćanja poreza.

Obaveze za PDV-e u iznosu od 110.628,78 KM se odnosi na obavezu po osnovu više obračunatog izlaznog u odnosu na ulazni PDV-e za mjesec decembar 2022. godine.

Odredbama člana 20 Zakona o porezu na dodatu vrijednost je propisano da je porezna osnovica oporezivi iznos naknade koju obveznik primi za isporučena dobra ili usluge, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom tih dobara ili usluga.

Vlada Brčko distrikta BiH je 14.12.2022. godine donijela Odluku o odobravanju Programa utroška sredstava za dodjelu subvencije JP “Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH u visini od 150.000,00 KM za finansiranje troškova odvoza smeća van Brčko distrikta BiH. Navedena sredstva su prebačena sa računa Vlade Brčko distrikta BiH (Odjeljenja za komunalne poslove) na račun Preduzeća 20.12.2022. godine.

Poreznom prijavom kojom je obračunat PDV-e za mjesec decembar 2022. godine nije obuhvaćena navedena subvencija niti je obračunat PDV-e na istu kako je propisano odredbama člana 20 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Potrebno je obračun i prijavljivanje PDV-a vršiti na sve oporezive iznose naknada u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dodatu vrijednost u dijelu porezne osnovice.

6.1.7 Ostala pasivna vremenska razgraničenja

Ostala pasivna vremenska razgraničenja iznose 2.502.173,49 KM i odnose se na unaprijed naplaćene odgođene prihode po osnovu primljenih donacija od Vlade Brčko distrikta BiH, koji nisu dospjeli za priznavanje u iznosu od 2.484.946,16 KM i 17.227,33 KM obračunati ostali troškovi tekućeg perioda.

6.1.8 Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 137.937.566,50 KM koji se odnosi na vrijednost stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH, koja su data na upravljanje i korištenje Preduzeću.

Odredbama člana 22 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da glavna knjiga vanbilansnih evidencija obuhvata poslovne događaje koji u trenutku nastanka nemaju uticaja na promjene u bilansu stanja i bilansu uspjeha, ali osiguravaju dodatne informacije o korištenju tuđe imovine.

Izveštaj Centralne popisne komisije o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2021. godine je obuhvatio 137.937.566,50 KM sredstava datih na korištenje Preduzeću od strane Vlade Brčko distrikta BiH.

Unutar navedenih sredstava na korištenju, 52 sredstava u vrijednosti od 2.497.015,59 KM su predata ali Preduzeće istim ne upravlja, niti ih koristi. Evidentiranje u glavnoj knjizi vanbilansnih evidencija tuđih sredstava kojima Preduzeće ne upravlja, niti ih koristi nije u skladu sa odredbama člana 22 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Vrijednost stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH, koja su data na upravljanje i korištenje Preduzeću se vodi po vrijednosti sredstava koja su važila na dan preuzimanja sredstava odnosno vrijednost nije usklađivana sa evidencijama istih sredstava u bilansnim evidencijama Vlade Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, u saradnji sa Vladom Brčko distrikta BiH, u glavnoj knjizi vanbilansnih evidencija izvršiti isknjižavanje tuđih sredstava kojima Preduzeće ne upravlja, niti ih koristi te uskladiti vrijednosti tuđih sredstava, u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH u cilju osiguranja dodatnih informacija o korištenju tuđe imovine.

6.2 Bilans uspjeha za period 01.01.-31.12.2022. godine**6.2.1 Prihodi**

U Bilansu uspjeha iskazani su ukupni prihodi u iznosu od 49.515.562,00 KM. Struktura istih data je u slijedećem pregledu:
Tabela 19.

R. br.	Opis	Ostvareno 2021.	Plan 2022.	Ostvareno 2022.	Indeks %	
					4/2	4/3
	1	2	3	4	4/2	4/3
1.	Prihodi od prodaje električne energije	38.563.087	40.421.000	40.351.931	104,64	99,83
2.	Prihodi od prodaje vode i odvodnje otpadnih voda	2.187.608	2.370.000	2.378.466	108,72	100,36
3.	Prihodi od usluga prikupljanja i deponovanja otpada	2.431.751	2.720.000	2.490.361	102,41	91,56
4.	Prihodi od ostalih usluga koje obavlja RJ Elektrodistribucija	643.193	715.000	703.993	109,45	98,46
5.	Prihodi od ostalih usluga koje obavlja RJ Vodovod i kanalizacija	786.313	853.000	828.275	105,34	97,10
6.	Prihodi od ost. usluga koje obavlja RJ Čistoća	1.521.617	1.710.000	1.730.778	113,75	101,22
7.	Prihodi od zateznih kamata po sudskim presudama	2.695	5.000	207.035	7.682,19	4.140,70
8.	Prihodi od zateznih kamata	227.565	250.000	184.762	81,19	73,90
9.	Ostali finansijski prihodi	25.652	5.000	890	3,47	17,80
10.	Prihodi od napl. indirektno otpisanih potraživanja	275.471	220.000	239.636	86,99	108,93
11.	Prihodi od ukidanja rezervisanja po osn. Primljenih grantova		285.000			
12.	Primici iz grantova	795.383	1.245.000	383.560	48,22	30,81
13.	Ostali poslovni prihodi	15.365	70.000	15.875	103,32	22,68
UKUPNO :		47.475.700	50.869.000	49.515.562	104,30	97,34

Poslovni prihodi u 2022. godine su ostvareni u iznosu od 48.499.679,00 KM i veći su u odnosu na ostvarenje u prethodnom periodu za 2.350.745,00 KM ili 5,09%, a najvećim dijelom se odnose na povećanje prihoda od prodaje električne energije koji su povećani za 1.788.844,00 KM ili 4,64% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje prihoda od prodaje električne energije je uzrokovano povećanjem količine isporučene električne energije kupcima kao i povećanje cijene električne energije krajnjim korisnicima. Ostvarenje u 2022. godini je manje za 359.321,00 KM ili 0,74% u odnosu na planiranu vrijednost poslovnih prihoda.

Finansijski prihodi su u 2022. godini ostvareni u iznosu od 392.687,00 KM i veći su za 136.775,00 KM ili 53,45% u odnosu na prethodnu godinu, a za 132.687,00 KM ili 51,03% u odnosu na planirani iznos.

Ostali prihodi ostvareni u iznosu od 623.196,00 KM i odnose se na: primitke po osnovu primljenog granta Vlade Brčko distrikta BiH u iznosu od 383.560,00 KM i prihode od naplate otpisanih potraživanja u iznosu od 239.636,00 KM. Ostvarenje u tekućoj godini je manje za 447.658,00 KM ili 41,80% u odnosu na prethodnu godinu, a za 1.126.804,00 KM ili 64,39% u odnosu na planirane vrijednosti.

6.2.2 Rashodi

U Bilansu uspjeha za 2022. godinu rashodi su iskazani u ukupnom iznosu od 49.130.289,00 KM.

Tabela 20.

Konto	Opis	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Indeks
				3/2
0	1	2	3	4
501	Nabavna vrijednost prodane robe	29.781.741	30.923.067	1,04
	Nabavna vrijednost prodane robe	29.781.741	30.923.067	1,04
512	Troškovi materijala	1.063.338	1.071.141	1,01
513	Troškovi goriva i energije	1.047.083	1.344.740	1,28
515	Troškovi rezervnih dijelova i sitnog inventara	74.649	156.178	2,09
	Materijalni troškovi	2.185.070	2.572.059	1,18
520,521	Troškovi plata i naknada	8.837.125	10.116.143	1,14
523	Troškovi amortizacije	4.410	12.159	2,76
524	Nagrade, otpremnine i pomoći	813.146	627.532	0,77
527	Naknade članovima UO	55.753	66.645	1,20
529	Ostali lični rashodi (PiPP)	347.160	438.823	1,26
	Troškovi plata, naknada i ostalih primanja	10.057.594	11.261.302	1,12
530	Troškovi usluga na izradi učinaka	60.800	212.192	3,49
531	Troškovi transportnih usluga	70		
532	Troškovi održavanja	474.722	647.690	1,36
533	Troškovi zakupa	7.880	6.143	0,78
534, 535	Troškovi reklame i propagande	51.631	30.098	0,58

539	Troškovi ostalih usluga	158.454	135.538	0,86
	Troškovi proizvodnih usluga	753.557	1.031.661	1,37
540	Troškovi amortizacije	1.565.347	1.750.244	1,12
	Troškovi amortizacije	1.565.347	1.750.244	1,12
550	Troškovi neproizvodnih usluga	126.694	71.784	0,57
551	Troškovi reprezentacije	13.028	11.788	0,90
552	Troškovi premija osiguranja	78.283	97.987	1,25
553	Troškovi platnog prometa	50.731	43.401	0,86
554	Troškovi PTT usluga	73.604	58.430	0,79
559	Ostali nematerijalni troškovi	92.850	65.235	0,70
55-555	Nematerijalni troškovi	435.190	348.625	0,80
555,556	Troškovi poreza i doprinosa	143.953	152.346	1,06
	Poslovni rashodi	44.922.452	48.039.304	1,07
56	Finansijski rashodi	58.150	20.141	0,35
57	Ostali rashodi	1.126.073	1.070.844	0,95
	UKUPNI RASHODI	46.106.675	49.130.289	1,07

Nabavna vrijednost prodane robe (električne energije) tekuće godine su veći za 1.141.326,00 KM ili 3,83% u odnosu na prethodnu godinu iz razloga povećanja ulazne cijene. U strukturi poslovnih rashoda tekuće godine navedeni troškovi čine 64,37%. Gubici nabavljene električne energije su iznosili 9,78% ili 3.023.570,00 KM i smanjeni su u odnosu na prošlu godinu kada su iznosili 10,90% ili 3.245.118,00 KM.

Materijalni troškovi su ostvareni za 386.989 KM ili 17,71% više u odnosu na prethodnu godinu iz razloga povećanja cijena goriva, vodovodnog, elektro i građevinskog materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara.

Troškovi bruto plata i naknada su veći za 1.203.708,00 KM ili 11,97% u odnosu na prethodnu godinu usljed povećanja koeficijenta za 0,50% na sve sistematizovane pozicije koji se primjenjuje od 03.03.2022. godine. Navedeni troškovi čine 23,44% poslovnih rashoda Preduzeća u 2022. godini.

Odredbama člana 13 Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH su propisani razlozi za uvećanje osnovice neto plata. Kao razlozi su navedeni neophodnost posebnog angažmana za ostvarivanje planiranih rezultata, kada je riječ o rukovodnim zaposlenicima, a kod ostalih zaposlenika ukoliko se smatra deficitarnim kadrom posebno značajnim za nesmetano funkcionisanje Preduzeća. Uvećanje osnovice neto plate se kreće od 10 do 30%, te ne može trajati duže od 6 mjeseci.

Pravilnikom nije precizno definisana procedura i mjerljivi kriteriji obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plate.

Tokom 2022. godine Preduzeće je donijelo odluke o uvećanju plata za najmanje 154 zaposlenika, te je kod 19 donesenih odluka uvećanje iznosilo 10%, kod 1 odluke je glasilo na 15% uvećanja, dok se 30 odluka odnosilo na 20% uvećanja plata. Periodi trajanja uvećanja plata su bili od 1 kod 48 do 3 mjeseca kod 2 odluke.

Kao razlog donošenja odluka je navedeno pravovremeno obavljanje povjerenih poslova, izuzetno zalaganje u izvršavanju radnih zadataka, kao i povećanje obima posla. Trajanje uvećanja plata kod najmanje tri radnika je bilo 7 mjeseci. Razlozi za uvećane osnovice neto plate te periodi trajanja preko 6 mjeseci nisu u skladu sa odredbama člana 13 Pravilnika

o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Potrebno je odluke o uvećanju osnovice neto plate donositi u skladu sa odredbama Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ doo Brčko distrikt BiH, u dijelu razloga, perioda i iznosa za uvećanje osnovice neto plate.

Potrebno je, podzakonskim aktima preciznije propisati proceduru i mjerljive kriterije obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plate, u cilju objektivne ocjene posebnog angažmana zaposlenika.

Odredbama člana 54 Zakona o radu Brčko distrikta BiH je predviđena mogućnost preraspodjele radnog vremena u slučajevima kada to zahtjeva priroda posla. S tim u vezi, u cilju racionalizacije troškova, puno radno vrijeme se može preraspodijeliti tako da u toku jednog perioda traje kraće, a tokom drugog perioda duže od punog radnog vremena, te da se takvo radno vrijeme ne smatra prekovremenim radom.

U revidiranom periodu ostvareno je 33.089 prekovremenih sati, te je obračunata uvećana plata u iznosu od 257.031,55 KM što predstavlja uvećanje u odnosu na prethodnu godinu od 1.673 prekovremena sata te 46.458,85 KM ili 22,06% povećanje iznosa obračunate uvećanje plate. Navedeni prekovremeni rad kao uvećanje osnovne plate je, u skladu sa članom 10 Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH, uvećan za 30% u odnosu na redovan rad u radnom vremenu.

Potrebno je vršiti preraspodjelu radnog vremena u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u cilju racionalnijeg korištenja sredstava.

Potrebno je ispitati i analizirati uzroke porasta ostvarenih prekovremenih sati te preduzeti adekvatne mjere na zaustavljanju navedenog trenda.

Preduzeće je u revidiranom periodu ostvarilo troškove po osnovu zaključenih ugovora o privremenim i povremenim poslovima sa 80 lica u iznosu od 383.082,60 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 74.425,04 KM ili 24,11% dok su izdaci po osnovu zaključenih ugovora o djelu sa 12 lica iznosili 55.740,64 KM i veći su u odnosu na 2021. godinu za 17.238,52 KM ili 44,77%.

Odredbama člana 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH je propisano da se može zaključiti ugovor o privremenim i povremenim poslovima ako su poslovi po svojoj prirodi takvi da ne traju duže od 90 dana u jednoj kalendarskoj godini i da ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu.

Odredbama člana 117 Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH je utvrđeno 10 vrsta poslova za koje se zaključuju ugovori o privremenim i povremenim poslovima.

U revidiranom periodu su zaključivani ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova koji su trajali duže od 90 dana, što nije u skladu sa odredbama člana 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je angažovanje lica radi obavljanja privremenih i povremenih poslova vršiti u skladu s odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu perioda angažovanja lica.

Troškovi proizvodnih usluga ostvareni su u iznosu od 1.031.660,00 KM i veći su u odnosu na isti period prošle godine za 278.102,00 KM ili 36,90%. Rast je najznačajniji na pozicijama troškovi usluga na izradi učinaka za 151.392,00 KM i troškova održavanja za 172.968,00 KM.

Članom 1 Odluke o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP “Komunalno Brčko“ broj 01-02-150/17 koju je donijela Skupština Brčko distrikta BiH, 07.06.2017. godine usvojena je mjera izrade nove organizacije Preduzeća, te izrada programa prijevremenog penzionisanja radnika u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke.

Dobavljač, sa kojim je zaključen ugovor o javnoj nabavci usluga nakon provedenog postupka javne nabavke, je 06.08.2021. godine ispostavio fakturu na iznos od 58.494,15 KM za izvršene usluge izrade nove sistematizacije, o čemu je sačinjena i Potvrda o izvršenju istih te izvršena isplata fakturisanog iznosa.

Tokom 2022. godine Upravni odbor Preduzeća je na sjednicama razmatrao pitanja vezana za novu sistematizaciju, ali ista nije usvojena.

Revizijom smo utvrdili da još uvijek nije završena izrada nove organizacije Preduzeća niti je izrađen program prijevremenog penzionisanja radnika, što nije u skladu sa odredbama člana 1 Odluke o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP “Komunalno Brčko“, donesene od strane zakonodavnog organa i osnivača Preduzeća.

Potrebno je izraditi novu organizaciju Preduzeća i program prijevremenog penzionisanja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ od 07.06.2017. godine.

Potrebno je da se Preduzeće prilikom upravljanja javnim finansijskim sredstvima i javnom imovinom pridržava principa ekonomičnosti i efikasnosti.

Troškovi amortizacije tekuće godine su veći za 184.897,00 KM ili 11,81% u odnosu na prethodnu godinu usljed stavljanja nabavljenih stalnih sredstava u upotrebu. Obračun amortizacije za 2022. godinu se odnosi na patente 16.604,66 KM, ostala nematerijalna sredstva 204.597,22 KM, građevinske objekte 232.903,36 KM i postrojenja i opremu 1.296.138,87 KM.

Nematerijalni troškovi su ostvareni u iznosu od 86.565,00 KM ili 19,89% manje od ostvarenja u prethodnoj godini. Pad nematerijalnih troškova je zabilježen kod troškova neproizvodnih usluga, reprezentacije, platnog prometa, PTT usluga i ostalih nematerijalnih usluga dok je rast zabilježen kod usluga osiguranja usljed zaključivanja ugovora sa novom osiguravajućom kućom.

Troškovi poreza i doprinosa su povećani za 8.393,00 KM ili 5,83% u odnosu na 2021. godinu.

Finansijski rashodi su manji za 38.009,00 KM ili 65,36% u odnosu na prošlu godinu, a najveće smanjenje je zabilježeno kod kamate po revolving kreditima u iznosu od 37.186,80 KM.

Ostali rashodi su smanjeni za 55.229,00 KM ili 4,90% u odnosu na prethodnu godinu. Strukturu rashoda čine: rashodi po drugim osnovama 410.449,70 KM, troškovi sudskog postupka po presudama 90.034,22 KM, otpis zaliha materijala i rezervnih dijelova

54.058,39 KM, naknada štete po sporazumima 53.958,79 KM, naknada štete po presudi 49.567,90 KM i ostalo u iznosu od 24.476,26 KM.

6.3. Izvještaj o tokovima gotovine za period 01.01. do 31.12.2022. godine

Paragrafom 16 Međunarodnog računovodstvenog standarda 7 Izvještaj o tokovima gotovine je definisano da u odlive gotovine iz investicione aktivnosti spadaju isplate za nabavku nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne i druge imovine.

Preduzeće je u sklopu seta finansijskih izvještaja u tekućoj kao i u prethodnim godinama prilagalo izvještaj o tokovima gotovine za tekuću i prethodne godine.

Uvidom u Izvještaj o tokovima gotovine za period 01.01. do 31.12.2022. godine uočili smo da nisu zabilježeni odlivi gotovine iz ulagačke aktivnosti iako je Preduzeće vršilo nabavke i isplate za postrojenja i opremu i nematerijalnu imovinu te je iste evidentiralo u dijelu odliva iz poslovnih aktivnosti. Evidentiranje odliva gotovine iz ulagačke aktivnosti u odlive iz poslovne aktivnosti iako su vršene nabavke i isplate za postrojenja i opremu prisutno je i u izvještajima o tokovima gotovine Preduzeća i u prethodnim godinama što nije u skladu sa odredbama paragrafa 16 Međunarodnog računovodstvenog standarda 7 Izvještaj o tokovima gotovine.

Potrebno je prilikom sastavljanja izvještaja o tokovima gotovine pridržavati se odredbi Međunarodnog računovodstvenog standarda 7 Izvještaj o tokovima gotovine u dijelu objavljivanja odliva gotovine.

7 Javne nabavke

Planirane i ostvarene javne nabavke u toku 2022. godine su predstavljene u tabeli:

Tabela 21.

Red. broj	Vrsta postupka	Planirani postupci		Realizovani postupci	
		Broj	Vrijednost	Broj	Vrijednost
1.	Direktni	109	463.200,00	132	283.868,92
2.	Aneks II dio B	5	182.000,00	5	132.000,00
3.	Konkurentski	58	969.000,00	29	355.424,47
4.	Konkurentski-okvirni	12	292.000,00	4	153.922,50
5.	Otvoreni	44	7.680.100,00	21	1.631.172,47
6.	Otvoreni-okvirni	27	4.353.000,00	28	2.935.633,64
7.	Izuzete	9	34.552.000,00	8	49.487.335,72
UKUPNO		264	48.491.300,00	227	54.979.357,72

Plan nabavki za 2022. godinu je usvojen u februaru 2022. godine, te je tokom 2022. godine izvršeno 8 izmjena i dopuna, dok je tokom prethodne dvije godine izvršeno, također, po 8 izmjena godišnjih planova nabavki Preduzeća.

Učestale izmjene Plana nabavki, koji predstavlja osnovu od koje su zavisne ostale faze nabavke, otežavaju upravljanje, provođenje i kontrolu postupaka javne nabavke.

Potrebno je analizirati izvršenje godišnjeg i uzroke izmjena plana javnih nabavki u cilju preciznijeg i pouzdanijeg planiranja javnih nabavki u budućem periodu.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama usvojenim od strane Parlamentarne skupštine BiH, došlo je do izmjena kod postupaka javnih nabavki u dijelu rokova donošenja i mjesta objave planova nabavki, prethodne provjere tržišta, vrijednosne granice direktnog sporazuma kao i kod usluga iz Aneksa II.

Rok za donošenje i objavu plana nabavke, član 17 Zakona, je promijenjen sa 60 dana od dana usvajanja budžeta na 30 dok je istim članom predviđeno objavljivanje na portalu javnih nabavki umjesto, kao do sada, na sopstvenoj web-stranici.

Odredbama člana 14a Zakona propisana je obaveza prethodne provjere tržišta što prije nije bilo definisano.

Kod direktnog sporazuma, odredbama člana 87 Zakona, je došlo do izmjene u dijelu da ukupna vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije veća od 10.000,00 KM što je prije izmjene bilo na nivou od 6.000,00 KM.

Aneks II je pretrpio izmjene u dijelu izmjene usluga koje spadaju u ovaj dio kao i ukidanje dijelova dio A, dio B i dio C.

Aktuelnim Pravilnikom o postupku nabavke robe, usluga i radova u JP “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH od 31.01.2017. godine je propisan rok za donošenje plana nabavki od 60 dana od dana usvajanja budžeta te objavljivanje istog na web-stranici Preduzeća. Obaveza prethodne provjere tržišta nije propisana, vrijednosna granica kod direktnog sporazuma propisana je u iznosu od 6.000,00 KM dok su usluge vezane za Aneks II definisane po dijelovima koji su izmjenama ukinuti. Navedene odredbe Pravilnika o postupku nabavke robe, usluga i radova u JP “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH nisu u skladu sa odredbama članova 17, 14a i 87 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u dijelu donošenja i objave planova nabavki, prethodne provjere tržišta, iznosa vrijednosti direktnog sporazuma i usluga iz Aneksa II.

Potrebno je izvršiti usklađivanje Pravilnika o postupku nabavke robe, usluga i radova u JP “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u dijelu rokova donošenja i objave planova nabavki, prethodne provjere tržišta, iznosa vrijednosti direktnog sporazuma i usluga iz Aneksa II.

8 Popis sredstava

Članom 26 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da je Preduzeće na kraju svake godine obavezno izvršiti popis i uskladiti stvarno stanje cjelokupne imovine, obaveza i potraživanja.

Odredbama člana 8 Pravilnika o organizaciji i sprovođenju popisa imovine i obaveza i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u JP “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikta BiH je propisan rok za dostavljanje izvještaja o izvršenom popisu najkasnije do 30.01. tekuće godine za prethodnu godinu.

Odlukom o godišnjem popisu direktora Preduzeća od 13.12.2022. godine i izmjenom Odluke od 25.01.2023. godine je imenovana Centralna komisija za popis na dan 31.12.2022. godine.

Revizijom smo utvrdili da Izvještaj nije potpun, jer u isti nisu uključena, odnosno nisu popisane date i primljene garancije po osnovu ugovora o javnim nabavkama, što nije u skladu sa odredbama člana 26 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Centralna popisna komisija Preduzeća je 10.02.2023. godine sačinila Izvještaj o izvršenom redovnom godišnjem popisu imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine odnosno nakon roka propisanog odredbama člana 8 Pravilnika o organizaciji i sprovođenju popisa imovine i obaveza i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u JP “Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH.

Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, potraživanja i obaveze u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH, u dijelu popisa garancija.

Potrebno je izvještaj o izvršenom popisu sačiniti i dostaviti u roku koji je propisan odredbama Pravilnika o organizaciji i sprovođenju popisa imovine i obaveza i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u JP “Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH.

9. KOMENTAR

Preduzeću je uručen Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2022. godinu broj: 03-13-313/23, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Preduzeće se nije očitovalo, te stoga dostavljeni Nacrt predstavlja konačan Izvještaj.

Tim za reviziju:

Milan Milašinović, dipl. oec.

Tatjana Pavlović-Klašnić, dipl. iur